

Oversikt over innspill til høring om skolestruktur 2025

Svar på spørsmål fra Anders Snølløs Topland angående høring:

Punkt 1:

Når det gjelder besparelsen i de forskjellige alternativene, så stiller jeg spørsmålstegn med måten dette er gjort på i dokumentet. Det er slik jeg ser det krevende å finne netto varig besparelse pr år. Jeg stiller spørsmålstegn med måten tallene er presentert på i dokumentet hvor en i hovedsak har presentert besparelsene ved å ta brutto besparelser summert over flere år. Det gjør at det er svært vanskelig å lese ut hva den faktiske årlige besparelsen pr år er, noe som en som oftest opererer med i andre innsparingssaker. Det blir fort gjort å sammenligne epler og pærer. Slik jeg leser dokumentet, kan det fort oppleves som at skole og barnehage på Herefoss, samt u.skole på Engesland er urimelig dyre i drift og at mye av kommunens innsparingsbehov kan løses ved å legge ned dette. Dette er uheldig da det kan påvirke høringssvarene inn til kommunen. Jeg ber derfor om at det for hvert av nedleggelsesalternativene fremlegges en oppstilling av forventet netto varig besparelse pr år. Det burde vel egentlig være en selvfølge i alle saker fremover som skal omhandle innsparing.

Svar:

Hva er innsparingene per år i de ulike alternativene:

I tabellene nedenfor vise en oversikt overberegnet innsparing i de ulike alternativene, ut fra det som er kjent per mai. Summene er per million.

Alternativ 1

Herefoss Oppvekstsenter

Legge ned hele oppvekstsenteret

År	Innsparinger	Utøknings- (transport kostnader)	Bortfall av tilskudd. Fra grønt hefte til småskoler	Netto innsparinger
2025	0,00	0,00	0,00	0,00

2026	2,63	0,05	0,00	2,58
2027	6,34	0,10	0,54	5,69
2028	6,34	0,09	0,54	5,71

Alternativ 2

Herefoss Oppvekstsenter

Overføring av 5. - 7. trinn til Birkeland skole

År	Innsparinger	Utøknings (transport kostnader)	Netto innsparinger
2025	0,00	0,00	0,00
2026	0,35	0,02	0,34
2027	0,85	0,03	0,82
2028	0,85	0,01	0,84

Alternativ 3

Herefoss Oppvekstsenter

Nedleggelse av barnehagetilbudet på Herefoss

År	Innsparinger	Utøknings (transport kostnader)	Netto innsparinger
2025	0,00	0,00	0,00
2026	0,83	0,00	0,83
2027	2,10	0,00	2,10
2028	2,10	0,00	2,10

Alternativ 4

Engesland oppvekstsenter

Flytting av ungdomstrinn

År	Innsparinger	Utøknings (transport kostnader)	Netto innsparinger
2025	0,00	0,00	0,00
2026	1,26	0,01	1,24
2027	3,02	0,36	2,66
2028	3,02	0,04	2,98

Punkt 2:

Kommunestyret har bedt om en sak på HELE skolestrukturen. I høringsnotatet har en kun tatt for seg nedleggelser i utkantene og sett på om en kan ta imot elevene på Birkeland innenfor gjeldende budsjetttrammer. Skal en faktisk se på hele skolestrukturen, så må vi også vite noe om hvilke innsparingstiltak som kan gjøres ved Birkelandsskolene dersom en IKKE vedtar å flytte skole/skoletrinn fra Herefoss/Engesland til Birkeland. Altså, tilbake til hva den reelle netto innsparingen er ved flyttingen og hva som kan være alternativ innsparingsmulighet ved skolene på Birkeland dersom skolestrukturen helt/delvis består. Ber derfor om at det også gis en uttalelse om dette fra administrasjonen.

Svar:

Innsparinger på Valstrand skole og Birkeland skole

Eventuelle endringer i skolestruktur vil ikke påvirke rammene for Birkeland og Valstrand. Dersom elever fra Herefoss og Engesland flyttes til Birkeland, vil det ikke gi økt antall klasser, og behov for årsverk utover det som er kjent i dag.

Det foregår en løpende vurdering av innsparingsmuligheter på den enkelte skole og på skolestruktur. Både på Valstrand og Birkeland gjelder følgende: Tiltakene som er vedtatt eller vil bli foreslått handler både om å redusere merforbruk, og gi innsparinger framover.

Valstrand har krav om innsparinger i 2025 for å gå i balanse. Det ligger også nedtrekk i rammene i økonomiplanene der kommunestyret har vedtatt å redusere 3,4 årsverk. For de neste årene vil det gi følgende reduserte utgifter:

2025: 0,0 mill
2026: 0,0 mill
2027: 0,3 mill
2028: 0,5 mill

På Birkeland skole er foreløpige vurderinger slik:

Det er en økning av antall barn på SFO kommende høst, som i forhold til SFO vedtekter øker behovet for bemanning. Det er gjort endringer som gjør at det er mulig å drifte uten å øke bemanning.

Per nå er status på reduksjon i skole og SFO på 2,38 årsverk.

Det gir oppsummert følgende sum til innsparing pr år dersom behovene er uendret fra mai 2025:

2025: 0,6 mill
2026: 1,4 mill
2027: 1,4 mill
2028: 1,4 mill

For Birkeland skole blir dette forslaget lagt fram til politisk behandling til høsten.

Det understrekes at siden det allerede er lagt inn krav om innsparinger i budsjettene til begge skolene, vil ikke nødvendigvis ytterligere nedtrekk i årsverk samsvare med sum årlig sparte kostnader i perioden. Ytterligere nedtrekk må ses i sammenheng med det som allerede er innarbeidet i budsjettene.

Punkt 3:

Jeg finner det underlig at en både i forrige runde med nedleggelse og i denne, elegant unngår å være konkret på reisetid for elevene. Spesielt siden dette konkret er adressert fra foreldregruppa begge gangene. Jeg forstår at en ikke kan være helt konkret på alternativ-avgangene for småtrinnene om ettermiddagen og for u.skoleelevene i Vegusdal. Men det er eksempelvis fullt ut mulig å si noe konkret om eksempelvis reisevei om morgenen da dette allerede er en etablert rute og også kunne si noe om forventet reisetid basert på erfaringstall fra elever fra Herefoss til Valstrand. Dette har pågått noen tiår, så det burde være mulig å finne erfaringstall, her kan jeg eventuelt være personlig til hjelp som far til en ungdomsskoleelev på Herefoss. Og for Engeslandselevene så bør en jo i det minste kunne si noe om hva minimum forventet reisetid vil være basert på bil for de som bor lengst unna. Dette vil jo gi en indikasjon på hva som en som minimum må forvente av reisetid for disse elevene til Birkeland.

Reisetid

Fra Engesland til Birkeland er det per i dag ikke satt opp ruter, og det er vanskelig å si hvordan AKT vil velge å legge opp sine ruter og hvilke veier den enkelte skyss vil kjøre.

Ifølge AKT vil det tilstrebes at det skal være kortest mulige reise- og ventetid for den enkelte elev. Samtidig påpekes det fra AKT at skolekjøring krever samkjøring.

Fra Herefoss til Birkeland vil reisetiden være omtrent det ungdomsskoleelevene har til Valstrand skole, ca. 70 minutter i total reisetid ifølge AKT

Engesland: det er vanskelig å si noe helt konkret nå om reise og ventetid. For å sikre best mulig reise og ventetider for elevene må kommune/skole og AKT samarbeide godt om start og sluttider ved skolene.

Skolebussene som går fra grensene til Engesland krets går i dag klokken 0710 (Røli) og 0715 (Bjelland). Disse avgangene må starte inntil 30 minutter tidligere hos de første elevene i Engesland.

Eleven fra Engesland krets til Birkeland skoler med lengst reisevei vil ha ca. 45 km til skolen via Senumstad. Reisetid og ventetid vil bli i rundt 1,5 time.

Punkt 4:

For nedleggelse av barnehage på Herefoss, tar en i dokumentet for gitt at foreldrene vil søke barna til Birkeland eller Engesland. Men det er slik at for herefossingene er Froland, Arendal og Grimstad et like naturlig arbeidsmarked som Birkeland, Lillesand og Sørlandsparken. Savner derfor at det sies noe i dokumentet om kostnader/konsekvenser dersom foreldrene søker barna til barnehageplasser i nabokommuner for å få sin arbeidshverdag til å gå opp.

Svar:

Kostander ved barnehageplass i andre kommuner

Ved en eventuell nedleggelse av barnehagen på Herefoss kommer an på antall barn og på om det er ledig kapasitet i private barnehager i andre kommuner. Det tilskuddet som da eventuelt betales, er det den kommunen har regnet ut er tilskudd til private barnehager i sin kommune

Per i dag er tilskuddssatsene til private barnehager i Birkenes slik:

0-2 år: 341 586

3-5 år: 177 321

I tillegg kommer 13 300 i kapitaltilskudd per plass

Punkt 5:

Det er sagt veldig lite om konsekvenser av nedleggelse av ungdomsskolen ved Engesland, kun

noen få korte og relativt overordnede kulepunkt. Det fremgår eksempelvis ikke noe konkret på hva som blir konsekvensen av svekket lærermiljø ved skolen (kollegialt og faglig). Her savnes det noe mer tekst i tillegg til informasjon om konsekvenser av reisetid som omtalt i punkt 3.

Svar:

Flytting av ungdomstrinnet på Engesland vil føre til redusert elevantall ved at de tre eldste årstrinnene forsvinner. Det betyr at samspillet mellom elevene på ulike trinn blir annerledes. For de yngste elevene vil trenger dette ikke bety så mye, iden de hovedsaklig har kontakt og samspiller med hverandre og litt oppover i alder på mellomtrinnet. For mellomtrinnet, 5. -7. trinn vil det ikke være noe ungdomstrinn å samspille med, f.eks. i friminutter, i ulike prosjekter eller på aktivitetsdager. Dette betyr også at elevgruppen blir mer homogen, ved at det er mindre aldersspenn mellom de yngst og de eldste elevene på skolen. Det kan være av betydning for å skape trygt og godt læringsmiljø framover. En mer homogen alderssammensetning kan være positivt i denne sammenheng. Noe av styrken ved en fådelt skole, hvor noen av klassetrinnene går sammen er nettopp denne kontakten mellom yngre og små og store barn, som gjennom samspill i lek og aktiviteter lærer å ta hensyn til hverandre og tilpasse seg hverandres behov og modningsnivå. Flytting av ungdomstrinnet fjerner ikke dette, men endrer det noe.

Samtidig medfører flytting av ungdomstrinnet at det blir færre ansatte ved skolen, både lærere og assistenter. For elevene blir det noen færre voksne å forholde seg til, noe som kan være positivt mtp å bygge stabile og trygge relasjoner mellom barn og voksne. På den annen side kan dette medføre noe økt sårbarhet ved vikarbehov, siden det vil være noe færre ansatte som kan fylle inn for hverandre ved behov. En skole i distriktet kan oppleve det krevende å skaffe vikarer på kort varsel. Dette igjen er en rammefaktor som man er vant med og som skolen har lang erfaring med å håndtere, gjennom fleksibilitet, dynamisk organisering og god planlegging. Når man ikke kan regne med at det står vikarer klare, må man planlegge for at læringsaktivitetene i minst mulig grad blir påvirket ved fravær. Med færre ansatte har man også færre å spille på ved behov. Samtidig vil færre alderstrinn bety mindre spenn i det faglige omfanget og dette kan lette en dynamisk organisering og samarbeid mellom lærerne på trinnene.

Ved å være en ren barneskole, forsvinner den delen av vurderingsarbeidet på ungdomstrinnet, som tradisjonelt har ført fram til karakterer. Alle lærere og elever skal jobbe med Vurdering for læring, men ved en barneskole vil vurderingsarbeidet kunne være likere på tvers av trinn, enn det er sammen med et ungdomstrinn. På ungdomstrinnet er det større spenn og dybde i kompetansemålene enn for barnetrinnet.

Viser ellers til oppsummering i høringsnotatet.

Emne: Skolestruktur - sak 124/24 Til: Postmottak Birkenes kommune, Fra: Hanna Elisabet Sørhus

Angående nedleggelse av ungdomstrinnet på Engesland skole:

- * Færre elever og ansatte ikke bare kan, men vil, oppleves som utfordrende.
- * En ev. nedleggelse påvirker også barne- og mellomtrinnet på skolen negativt, sosialt sett. I dag er det samspill mellom barn og ungdommer på alle trinn. Det vil påvirke det sosiale miljøet negativt, hvis man gjør skolen enda mindre enn den er allerede i dag.
- * Det er ikke realistisk å tenke at man kan finne en kjøper til barnhage-bygget. Det blir heller en stor utgift for ombygging, og ingen inntekt, siden det ikke blir solgt. Å telle det som en potensiell inntekt er ønsketenking.
- * Tid og reisevei, særlig vinterstid. For en voksen som pendler kan turen mellom Engesland og Birkeland ta 30-55 minutter, avhengig av værforhold og årstid. Dette gjelder de som bor sentrumsnært, altså nært Birkeland, men det er kun en liten andel av barna som gjør det. Andre som bor lenger unna vil trenge enda lenger tid. Det er ikke realistisk å tenke at familier det berører vil tenke at det er greit, da vil flere søke andre alternativer eller flytte.
- * Flytting fra Engesland vil berøre hele samfunnet negativt. Det blir gjerne en negativ spiral, og bidrar til negativ utvikling. Fraflytting vil også påvirke jordbruket i kommunen. Det må være mulig å leve og bo som bonde, der det finnes areal for jordbruk i kommunen.
- * Engesland er en god plats for ungdommer, barn og voksne. Det finnes et godt fellesskap, et sterkt driv, og det er mange som gjør en felles innsats for bygda si. Dette vil vi ikke ødelegge. Hvorfor legge ned det som fungerer?

Med vennlig hilsen, ei som har flyttet til Engesland fra Birkeland

Emne: Birkenes kommune 2025 sak 25/1407 Til: Postmottak Birkenes kommune, Fra: Jens Langaas

Innspill til Høringsnotat Skolestruktur Birkenes kommune 2025 sak 25/1407

Noen vurderinger jeg ønsker dere tar med.

1. Har administrasjonen/de folkevalgte forstått og kjennskap til Birkenes kommune som helhet? Dvs tre sentra. Engesland, Birkeland, Herefoss. Tidligere reiste kommunestyret på

omvisning hver august til hele kommunen. Hvorfor gjør man ikke det? Administrasjonen og de folkevalgte må orientere seg mer om kommunen som helhet.

2. En god del familier har bosatt seg i Engesland de senere årene. Investert i eiendom og engasjert seg sosialt og i lag/foreninger med en klar oppfatning av at her er 1- 10 skole og en flott bhg. Er det ikke kommunens ansvar å sørge for bruk av midler på alle steder for å sikre gode oppvekstvilkår, vekst og fremtid.

3. Hvorfor skal man spare penger ? Har ikke kommunen fått tildelt våre felles skattepenger for å fordele dette til innbyggernes beste? Spar penger på andre ting. Ikke ting som gjør at folk flytter.

5. Reisevei for elever fra Engesland blir altfor lang. Familier vil flytte ut og området svekkes ytterligere Det er det liten tvil om. I beste fall vil de søke seg til Vennesla, Iveland og Evje evt friskolene. Det er vel få som bor i retning Birkeland. Langt fra alle vil havne i Birkeland tror jeg.

6. Kommunen trenger en liten ungdomsskole for elever med behov. Et godt alternativ. Argumentasjonen om læremiljø er ikke riktig. Engesland utdanner gode elever og flere tar universitetsutdanning senere. Om det er det man ønsker. Jeg har jobbet ved Torridal, Vennesla og Øvrebø ungdomsskoler. Ikke noe anderledes eller bedre der. Etter mitt syn er det bedre læringsmiljø på Engesland. Ungdomsskolen er liten men betydningsfull.

7. Røyland gård sysselsetter nærmere 2/3 av ungdomsskoleelevene. Må jo være en nasjonal seier. Butikken og firmaene har også ungdom i arbeid. Vi trenger ungdom og arbeidskraft her oppe.

8. Engesland har et aktivt næringsliv med mange firma og ansatte. Disse skatter til kommunen og Engesland bør satses på.

10. Var det fraflytting som lå til grunn var det en ting. Men her kjøpes alle hus, det fødes barn og folk flytter tilbake.

11. Å plukke Engesland fra hverandre tror jeg vil føre til stor misnøye og bidra til en splittet kommune. Dette er svært alvorlig. Kommunen trenger ro og positive innbyggere som støtter opp om administrasjonen.

12. Barnehage- bygget og området rundt er en perle drevet frem av lokal ledelse på dugnad og kommunal støtte. Kanskje en av Norges vakreste. La det være som i dag.

Satse på Engesland! Vi satser på Birkenes

Mvh Jens Christian Langås Engesland

Skolestruktur – Birkenes kommune

I høringsnotatet blir det foreslått å overføre ungdomstrinnet ved Engesland skole til Valstrand og å flytte barnehagen til skolebygget.

Før ungdomsskolen ble etablert på Engesland, på begynnelsen av åttitallet gikk elevene på fire forskjellige skoler, Birkeland, Vennesla, Iveland og Evje.

Det førte til at elevene som hadde gått sammen på barnetrinnet ble splittet. Det ble derfor lite samhold utenom skolen. Dette førte igjen til at disse elevene ikke ble knyttet til bygda på samme måten som elevene i dag.

Det var svært få av elevene fra den gang som etablerte seg i bygda.

Etter at ungdomsskolen ble etablert på Engesland ble det et mye bedre samhold.

De er på de samme aktivitetene som er i bygda, enten det gjelder idrettslag, ungdomslag, bedehus eller andre tilbud.

Som en følge av at ungdomstrinnet ble etablert, ble flere av ungdommene igjen i bygda etter endt utdanning.

En nedleggelse av ungdomstrinnet vil derfor være svært ødeleggende for bygda.

I gamle Vegusdal kommune er elevene spredd over et større geografisk område. De som har lengst vei til skolen må transporteres ca. 15 km til Engesland skole. Skal elevene til Birkeland vil noen få nærmere 50 km en vei og en reisetid på 3 timer tur – retur. Det sier seg selv at det vil gå ut over fritidstilbudet når de kommer hjem. I tillegg må de med lengst vei opp før klokka 6:00, noe som vil føre til trøtte elever utover dagen. Er det til barnas beste?

Engesland har en god lærerstab, der elevene blir sett. Det har heller ikke vært noe problem å få kvalifiserte lærere til skolen.

I høringsnotatet blir det hevdet at det kan være økonomisk lønnsomt å flytte barnehagen til ledige lokaler på skolen. Det er underlig å kaste ut en påstand om at det kan være økonomisk lønnsomt uten at det foreligger et kostnadsoverslag.

En flytting av barnehagen til skolen vil ha svært høye kostnader ved at lokalene til ungdomsskolen må bygges helt om og asfalt over et større område må fjernes for å få grønt areal. I tillegg flyttes barnehagen fra et grøntområde med mye sol til et skyggeområde på baksiden av skolen.

Minner om at det ble lagt ned et betydelig dugnadsarbeid da barnehagen ble etablert der den ligger i dag. I 2025 har det vært tilflytting av flere barnefamilier til bygda.

Er det avklart med den politiske ledelsen i Fylkeskommunen at de vil dekke skysskostnadene med transporten fra Engesland til Birkeland?

Engesland 04.08. 2025

Liv og Nils Kåre Belland

Svar på Høringsnotat: Skolestruktur – sak 25/1407 etter åpent møte på Engesland 19/6-2025.

Torsdag 19. juni 2025 ble det arrangerte et åpent møte for hele bygda. Linda Vegusdal Stølen og Jens Christan Langås var initiativtakere til dette møtet. Det kom rett i underkant av 70 stk og av disse var det utrolig mange unge, disse som er fremtiden for bygda vår.

Etter litt informasjon ble alle delt inn i 8 arbeidsgrupper, etterpå presenterte alle gruppene sine meninger om flytting av barnehagen og nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland, og dette var det som kom frem:

Elevtall går i bølgedaler – sånn har det alltid vært og vil alltid være. Etter at denne høringen ble gjennomført er det kommet flere nye elever til skolen og nye kommer fra august 2025. Så tallene som er presentert i høringen er ikke riktig. I Vegusdal i 2025 skal det pr i dag bli født 8 barn – i sammenligning med hele Bygland kommune hvor det fødes 5 barn i gjennomsnitt pr år.

Samfunnsdelen:

- Det skal legges Cl reFe for utvikling av 3 sentra i Birkenes kommune.
- «Bygda» jobber for å utvikle bygda, men får motstand på flere områder
- Vi trenger næring i bygdene som blir vanskeligere ved en eventuell fraflytting,
- Vi trenger utvikling i bygdene

Hvordan påvirker dette bygda vår?

- Fører til tømning av bygda - folk sier at de kommer til å flytte.
- Boligverdier forringes, i dag blir hus som blir lagt ut for salg solgt etter veldig kort tid.
- Mange unge har flyttet tilbake til bygda
- Det er mange nye unge tilflyttere i bygda som ønsker å etablere seg her med barn.
- Før det var ungdomsskole i bygda – så flyttet folk og kom ikke tilbake, etter at vi fikk ungdomsskolen så har vi sett at de flytter tilbake igjen, tar over gårdene, kjøper hus eller bygger hus
- Tilhørighet fører til at man blir i bygda
- De unge må få tid til å etablere seg
- Hvorfor må vi alltid kjempe så mye for alt her oppe ???
- Vi har like stor rett til å være ei bygd
- Mindre attraktivt å flytte til og bo på Engesland når det ikke er 10 årig skole
- Ungdommen har jobb i bygda
- Røyland gård bruker ungdommen, i dag har 15 av 24 ungdommer jobb gjennom året på Røyland (ungdomsskolen), dette gir god arbeidstrening og ungdommen gjør en god og viktig jobb for Røyland.

- Vanskelig å utvikle næring.
- Ringvirkninger – butikkomsetning, aktiviteter, fraflytting

Økonomi:

- Hvor spares det penger?
- Mange som kommer til å søke barna sine over til andre skoler.
- Flere som sier at det er aktuelt å flytte til andre kommuner – hva da med skatteinntektene til kommunen?
- Bør det ses på skolegrensene
- Vi som bor i bygda er en ressurs for kommunen ikke en økonomisk byrde

Lokalmiljøet uten ungdomsskole:

- Ungdommen har jobb i bygda
- Røyland gård bruker ungdommen, ungdommen vil ikke ha anledning til å ha slik jobb etter skoletid dersom fritiden skrumpes.
- Vi trenger næring i bygdene.
- færre tilbud til unge i bygda
- Vi har i dag et veldig godt og inkluderende ungdomsmiljø. Det skjer utrolig mye som samler ungdommen. «Alle» er med på «alle» aktiviteter. (de fleste)
- Ungdommen kommer til å bli splittet, slik som tilfellet var tidligere når det ikke var ungdomsskole på Engesland.
- Vi har et godt og inkluderende ungdomsskolemiljø i bygda vår
- Ungdommen liker seg veldig godt i bygda vår
- Ungdommen vil være i bygda vår – de vil ikke dette – ungdommen ønsker virkelig å beholde skolen vår
- Ungdommen kan bli hengende på Birkeland mellom skole og fritidsaktiviteter
- Ungdommen vil trekke mot aktiviteter som de andre klassekameratene er med på
- Har mange fritidsaktivitet i bygda vår, klarer disse å opprettholdes?
- Ungdommen får veldig mye mindre fritid, bruker ettermiddagene på kjøring i buss.

Barnehagen:

Historikk barnehagen – etter initiativ av folk i bygda ble tomte/»bakkehuset» kjøpt og arbeidet ble gjort på dugnad av bygdefolk. Det ble arrangert auksjon for å selge alt som var i huset, ble til og om solgt et laftet rom som i dag står på en eiendom på Engesland. Huset ble også revet på dugnad. Det ble lagt ned utallige timer dugnad før bygging av den første delen av barnehagen ble bygd.

Dagens barnehage er en flott barnehage med et utrolig flott uteområde hvor det er et stort gressområde for å boltre seg motorisk, det er skammelig hvis barna skal flyttes ned på skolen, i en bakgård. Hva er kostnader ved utbygging av ungdomskolen til barnehage

Kostnader oppussing – tilpasning

Kostnader med uteområdet for å få det tilpasset til barnehagebarn

Barnehagebarna sammen med de øvrige skolebarna ?

Ungdomsskolen/uteområdet der er ikke et egnet sted for å ha barnehage

Ungdomsskolen:

- Har veldig godt læringsmiljø på Engesland – dette kommer til å være vanskelig å opprettholde
- Vi har i dag et veldig godt og inkluderende ungdomsskolemiljø
- Blir godt ivaretatt her
- De som trenger noe ekstra blir sett,
- Ungdommen ønsker å beholde skolen
- Elevene kan i dag bytte mellom skolene – Valstrand – Engesland og omvendt. Det er flere elever som har flyttet skole av ulike årsaker, flere fra Valstrand opp til Engesland enn motsatt. Dersom det bare blir en skole faller dette tilbudet vekk.
- Elever som sliter ekstra trenger små miljøer hvor de er trygge og blir sett.

Fagmiljø på skolen:

- Med mindre skole – færre lærere
- Lærere ønsker og har et godt fagmiljø, men med færre lærere vil dette bli mindre attraktivt å jobbe her, vil bli vanskeligere å få gode fagfolk

Skolevei:

- Urimelig lang skolevei for mange, opptil 1,5 time en vei, Urimelig lang tid
- Elevene var i vår på Hogstkurs på Birkeland – brukt 1,5 timer for å få med alle elevene fra Engesland til Birkeland
- Skoledagen vil starte veldig tidlig for å rekke skolen med buss.
- Trafikksikkerhet
- Miljøhensyn – mye kjøring – Er det bra for klimaet?
- Dårlig veistandard
- Vinterstid er det enda verre enn sommerstid, glatte veier, smale veier som ikke alltid er brøytet.
- Ingen selvfølgelig at det er fylket som betaler
- Stjeler av barnas fritid

Søvn – helse:

- I dag får ungdommer for lite søvn, forskning viser at mange ungdommer sover mindre enn de anbefalte 8-10 timene pr natt. Dette kan føre til søvnighet, dårligere skoleprestasjoner og redusert livskvalitet.
- Dette blir ikke bedre av at elevene må reise fra kl. 06.30 hver dag for å komme på skolen og ha en veldig lang skoledag med lang skolevei også på ettermiddagen. Som igjen at fritidsaktiviteter vil forekomme senere på kvelden.
- Våre barn har også krav på en god hverdag uten lang skolevei, stress og lite energi

På vegne av bygda Linda Vegusdal Stølen og Jens Christian Langås

Emne: Svar på høring ang Engesland ungdomsskole, Fra: Tormod Tveit

Høringssvar - Nedleggelse av ungdomsskolen ved Engesland oppvekstsenter

Hei, jeg heter Tormod og er elev på Engesland skule. Det med nedleggelse av ungdomsskulen er jeg imot. Hvis ungdomsskulen blir lagt ned, blir det mest sannsynlig en splitt mellom ungdommene her på Engesland.

Det er lang kjørevei, så vi kommer til å måtte sitte timesvis hver dag på bussen. Det er en dårlig vei, spesielt på vinteren. Når elevene må sitte så lenge på buss, det gå utover det faglige på skulen.

Og hvordan skal vi få tid eller overskudd til å være med på fritidsaktiviteter i ukedagene. Vi rekker så vidt hjem, før vi evt på kjøre ned til Birkeland igjen for å evt rekke aktiviteter.

I tillegg vil vi miste det trygge og nære skolemiljøet vi har i dag. På Engesland kjenner vi hverandre godt, og det gir trygghet, trivsel og god oppfølging fra lærerene.

Derfor håper jeg dere lytter til oss som faktisk bor her og går på skolen. Vi ønsker å bli satset på- ikke nedprioritert.

Jeg håper også at kommunestyret kan tenke langsiktig : Vi som bor på Engesland er ikke bare en kostnad for kommunen , vi er en ressurs. Ved å opprettholde gode tilbud som skole, viser dere at dere satser på bygdene, og at dere ønsker å ha barn og unge boende her i fremtiden. Å legge ned ungdomsskolen vil gjøre det mindre attraktivt for familier å bo her, og det vil svekke hele bygda.

Med vennlig hilsen

Tormod Tveit

Emne: Skolestruktur-sak25/1407

Fra: Tarald Kleivane Engesland

Hei jeg heter Tarald og jeg er 14 år gammel og går på Engesland ungdomsskole. Jeg trives veldig godt på Engesland skole, og noen av grunnene er at vi er mindre klaser som gjør at jeg får den hjelpen jeg trenger og får meg til å føle meg sett og inkludert det er en kort og overkommelig skolevei som gjør at jeg kan sove lenger ut på morgningen en hvis jeg måtte ta bus i 30-40 min hver vei. Jeg kommer hjem til en grei tid på ettermiddagen som gjør at jeg får tid til fritidsaktiviteter, slappe av og være sosial med venner. Det er ikke så mange elever i hvert klasserom så det er god plass og god arbeidsro. Så alt i alt har jeg det veldig greit på Engesland skole. Det er også mange fritidsaktiviteter her på Engesland som 4-H, volleyball, skyting, og alt av forskjellig idretter og trening. Og jeg er redd for at hvis vi må helt til Birkeland for og på skole vil det bli for lite tid til fritidsaktiviteter og sosialtid utenfor skolen. Jeg er også redd for at hvis ungdomsskolen blir lagt ned blir det mindre attraktivt og flytte til Engesland som kan gjøre at for eksempel barneskolen også må stenges som er helt forferdelig , for man kan jo ikke sende førsteklasinger frem og tilbake til birkeland med buss fem dager i uken. Det at det er mindre folk kan også gjøre at for eksempel butikken stenges ned. Folk er også forskjellige, noen liker og være rundt masse folk mens andre liker at det ikke er fullt så mange, og det er det som er så bra med at det er to skoler i Birkenes kommune, at hvis man syntes det er alt for mange eller for få elever har man to valg. Det er noen stykker på Engesland skole som har byttet fra Valestrand til Engesland som stortrives med et mindre miljø som føler seg mer sett og inkludert og er ikke det viktig, at ungdommen har det så bra som mulig?

Hilsen Tarald Kleivane Engesland

Emne: Høringsinnspill skolestruktur - sak 25/1407

Fra: Johanna Veia Sagstuen

Høringsinnspill skolestruktur - sak 25/1407

Til Kommunedirektør og kommunestyre i Birkenes

Vi er to elever ved Engesland oppvekstsenter som ønsker at skolestrukturen i bygda skal fortsette å være så bra som den er i dag. Johanna har sittet i ungdomsrådet og vet at vi barn også har rett til å bli hørt. Derfor skriver vi dette, for det er oss det gjelder. Hvis skolen blir lagt ned er det vi som blir rammet.

- Små klasser fører til bedre læring. Når vi har små klasser gjør det sånn at alle blir sett og alle får rom til å delta i timene. Det fører også til god arbeidsro og godt arbeidsmiljø. Alle, uansett nivå og behov får den hjelpen og de utfordringene de har behov for.
- Lang skolevei stjeler av ungdommenes fritid. Hvis vi må ta buss til Birkeland hver dag bruker vi 3 timer av fritiden vår bare for å komme oss til og fra skolen. Og hvis vi da må tilbake til Birkeland for å dra på fritidsaktiviteter med venner blir det enda lengre tid i fremkomstmiddel og da kommer vi hjem sent på kvelden. Også må vi stå opp tidlig for å rekke bussen på morgenen.
- Aktiviteter på Engesland. Her på Engesland har vi mange forskjellige tilbud på fritiden, blant annet: Volleyball, allidrett, fredagstreff og 4H. Vi frykter at hvis ungdomsskolen blir lagt ned, så blir også fritidsaktivitetene det. Rett og slett fordi Engeslandsbarna kanskje starter på aktiviteter på Birkeland eller fordi de ikke har tid eller energi på kveldene lengre. Når det tar så lang tid med buss og man i tillegg må gjøre skolearbeid når man kommer hjem.
- Engesland kommer til å bli splittet. Engesland ligger midt i mellom mange miljøer; Evje, Iveland, og Birkeland. Hvis Engesland ungdomsskole skulle blitt langt ned hadde det vært mer naturlig for mange å heller reise til Iveland eller Evje for en mye kortere skolevei. Dette hadde splittet hele miljøet på Engesland på den måten at alle vennene våre starter på forskjellige skoler i forskjellige kommuner.
- Noen velger små klasser over store. Her på Engesland blir alle sett og hørt! Derfor er det noen fra Birkeland som velger å gå på Engesland skole. Hvis det kun blir en stor ungdomsskole i kommunen, vil de som ikke passer inn ikke ha et alternativ.
- Vi trives på engesland! Her på Engesland er det godt miljø, flinke lærere og gode venner. Dette fører til at vi har et godt og høyt snitt på karakterene.

Vi tenker på fremtiden. Hvis det er usikkert om våre barn har en skole å gå på i bygda, kan vi ikke tenke oss å stifte familie her. Vi håper politikkerne ser hvor viktig det er for oss barn og unge i bygda, at vi kan være sikre på at skolen vår består.

Med vennlig hilsen Johanna 15 år og Sigurd 14 år.

Emne: Skolestruktur-sak 25/1407

Hei jeg heter Aslak Kleivane Engesland og har gått på Engesland skole i ti år og har vært veldig fornøyd med det. Noen av grunnene til det er at det er få elever i hver klasse som gjør at man blir sett mere av både lærere og medelever. Dette fører igjen til at man faktisk får tatt til seg informasjon, spurt spørsmål og får den hjelpen man trenger. I tillegg til at man får et bra klasse miljø. En annen grunn til at jeg har hatt det så bra er at det er mange fritidstilbud. Jeg ønsker og håper at mine yngre søsken og andre også kan få den muligheten som jeg hadde og slippe å stå opp halv syv for sitte på buss i over en time på alt for dårlige veier for å så sitte stille på en stol i fem timer, så kjøre en time hjem igjen og etter alt det gjøre lekser å spise mat, og så må man gå å legge seg igjen fordi man må opp veldig tidlig for å rekke bussen. Alt dette fører til at man får for lite søvn, mangel på tid til fritidsaktiviteter, mangel

på fysisk aktivitet mangel på sosialt liv og mye mere. Det vil nok bli realiteten for mange hvis ungdomsskolen legges ned. Er det verdt det? Hjelper dette til å «skape et trygt vekstmiljø for alle»?

Mvh Aslak

Høringssvar – Skolestruktur i Birkenes kommune

Vedrørende: Fremtidig drift av Herefoss barnehage og oppvekstsenter

Avsendere: Camilla Storeide Berntsen og Anne Topland, teamledere og pedagogiske ledere ved Herefoss barnehage

Vi ønsker med dette å uttrykke vår klare bekymring for forslaget om å legge ned Herefoss oppvekstsenter. Som pedagogiske ledere ved barnehagen og ansvarlige for den daglige driften, ser vi konsekvensene av en nedleggelse - både for barna, familiene, bygda og kommunen som helhet.

Konsekvenser

I barnekonvensjonen artikkel 3 står det at «ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn». Dette løftes også frem i barnehageloven § 3, hvor det står at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, og at barn har rett til å medvirke i saker som angår dem. Selv om barna ikke kan uttale seg direkte, har kommunen et ansvar for å vurdere og vekte barnas perspektiv. Dette innebærer at konsekvensene for barnas trygghet, trivsel og utviklingsmuligheter skal være sentrale i beslutningen om videre drift av oppvekstsenteret.

Forslaget om å legge ned Herefoss oppvekstsenter reiser spørsmål om hvorvidt kommunen kan sikre at barna fremdeles får et trygt, stabilt og likeverdig barnehagetilbud. I det nasjonale strategidokumentet «Kompetanse for fremtidens barnehage», vektlegger Kunnskapsdepartementet at alle barn skal ha et likeverdig barnehagetilbud, uavhengig av sosial bakgrunn, bosted og forutsetninger. Dersom noen av barna i kommunen får tilbud om å gå i barnehage i sitt nærmiljø, mens andre må pendle minimum 30 minutter hver vei til en annen bygd, vil det medføre ulikheter. Dette fremmer ikke et likeverdig barnehagetilbud, og fremstår derfor som en løsning som strider med nasjonale anbefalinger.

I tillegg fastslår Birkenes kommune i sine vedtekter for barnehager (§ 12), at rekrutteringen av barn fortrinnsvis skal skje fra nærmiljøet. Dette signaliserer at barnehagen skal være et tilbud tett på barnas hjemsted. For små barn betyr tilknytning til nærmiljøet at hverdagen foregår i kjente omgivelser, med korte reiseavstander, trygge voksne og venner de møter både i barnehagen og på fritiden. Når dette brytes, risikerer man å skape unødvendig utrygghet og slitasje for både barn og foreldre.

Ved en eventuell nedleggelse av barnehagen og oppvekstsenteret, er det grunn til å anta at ikke alle foreldre ønsker å søke barnehageplass i andre deler av kommunen. Mange familier vil vurdere alternativer i nabokommuner som ligger nærmere deres arbeid eller familie, på grunn av praktiske hensyn og logistikk. Dette kan føre til økt fraflytting fra Herefoss, noe som vil svekke lokalsamfunnet og redusere grunnlaget for et levende og bærekraftig bygdemiljø. Dersom grunnleggende tilbud som barnehage og skole forsvinner, mister mange familier en viktig motivasjon for å bli boende, eller for å etablere seg i området.

Nedleggelse av oppvekstsenteret vil derfor kunne få alvorlige konsekvenser for Herefoss som lokalsamfunn. Det vil svekke tilhørigheten og identiteten til bygda, og i ytterste konsekvens føre til fraflytting. Birkenes kommune profilerer seg som en kommune med tre sentra, men dersom Herefoss mister sitt oppvekstsenter, mister bygda en av de viktigste bærebjelkene for lokal aktivitet og rekruttering. Vi vet at barnefamilier velger bosted ut ifra oppvekstsvilkår, og en barnehage og skole i nærmiljøet er derfor en forutsetning for bosetting. Vi kjenner til flere familier som har vurdert å flytte til Herefoss, men som har latt være å søke barnehageplass - eller flytte - på grunn av usikkerhet knyttet til barnehagens fremtid.

Kvaliteter som vil gå tapt ved nedleggelse

Herefoss oppvekstsenter har unike kvaliteter som vil gå tapt i en sentralisert løsning:

- **Tverrfaglig samarbeid barnehage-skole:** Vi jobber tett sammen som oppvekstsenter, noe som gir barna en helhetlig og trygg overgang fra barnehage til skole. Sambruk av ressurser og kompetanse mellom barnehagen og skolen er også en unik kvalitet og mulighet i oppvekstsenteret vårt.
- **Små barnegrupper gir økt trygghet:** Forskning viser at små barnegrupper gir bedre tilknytning mellom barn og voksne, som igjen fremmer sosial utvikling, trivsel og læring.
- **Lokal identitet og nærmiljø:** Barna får oppleve et nært samspill med natur og lokalsamfunn, gjennom turer, prosjektarbeid og samarbeid med lokale aktører. Dette gir en sterk tilhørighet til eget nærmiljø, hvilket rammeplanen vektlegger.
- **Variert og rik læringsarena:** Barna får oppleve aktiviteter som fjøsbesøk, fisketurer, toppturer og potetdyrking - opplevelser som er unike for små oppvekstsentre. I Herefoss barnehage har vi et større handlingsrom for praktiske og varierte læringsopplevelser.

Barnetall og demografi

Det er kjent at barnetall svinger i perioder. Det nåværende fallet gjelder hele kommunen. Prognosene for Herefoss tar ikke høyde for de tilflytterfamiliene og planlagte familieetableringene vi kjenner til. I tillegg ser vi at usikkerheten rundt barnehagens fremtid hindrer familier i å søke barnehageplass eller flytte til bygda. En nedleggelse nå vil forsterke denne negative utviklingen, og svekke Herefoss sin attraktivitet som bosted.

Økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser

Vi mener at kommunen undervurderer de samfunnsøkonomiske konsekvensene ved en

nedleggelse. For kun ett år siden investerte Birkenes kommune om lag 5 millioner kroner i oppussing av Herefoss barnehage, som sto ferdig i september 2024. Å legge ned barnehagen nå vil være et økonomisk tap som ikke kan forsvares, særlig med tanke på bærekraftig forvaltning av offentlige midler.

Herefoss barnehage deltar i utviklingsnettverk for barnehager i Birkenes og Lillesand, og skal i år samarbeide tett med Universitetet i Agder (UiA) for å kvalitetssikre og videreutvikle tilbudet. Å legge ned en barnehage som er midt i en slik faglig utviklingsprosess, vil være et tap for både barna og fagmiljøet i kommunen. Det vil også kunne oppstå skjulte kostnader ved nedleggelse:

- Økte utgifter til skyss og logistikk.
- Behov for utvidelse av sentrale barnehager og skoler.
- Negative samfunnsøkonomiske ringvirkninger ved redusert tilflytting og bolyst.

Andre viktige momenter

Barnehagen og skolen på Herefoss representerer verdier som ikke kan måles i antall barn på en statistikk. Herefoss er kjent for sitt unike samspill mellom barnehage, skole og lokalsamfunn, og dugnadsånden og engasjementet fra bygda gir barna muligheter og opplevelser som ikke kan flyttes til en annen plass eller måles i kroner og øre. Politikerne har et ansvar for å se helheten. En nedleggelse handler ikke bare om drift av en barnehage, men om hva slags kommune Birkenes ønsker å være. Skal man bygge levende bygder og sikre attraktivitet for barnefamilier, må man ha et godt utbygd lokalt tjenestetilbud.

En nedleggelse vil ramme barna først og fremst, men også svekke Herefoss som levende bygdesamfunn. Vi oppfordrer derfor kommunen til å tenke helhetlig og langsiktig, og satse på utvikling fremfor nedbygging.

Oppsummering

Vi ber kommunen ta ansvar for å bevare Herefoss oppvekstsenter. Dette vil sikre barna et kvalitativt godt og likeverdig barnehagetilbud, og sørge for at Herefoss forblir et attraktivt sted å bo for nåværende og kommende familier.

Med vennlig hilsen,
Camilla Storeide Berntsen og Anne Topland
Teamledere og pedagogiske ledere ved Herefoss barnehage

Høringsuttalelse: Forslag om nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland. Sak 25/1407

Viser til forslaget om å legge ned ungdomsskolen på Engesland, og ønsker med dette å komme med en formell uttalelse i høringsrunden.

Røyland Gård AS er en lokal matprodusent med produksjonslokaler på Engesland. Vi produserer syltetøy og andre produkter av norske bær, og har etablert oss som en betydelig

lokalmatleverandør til blant annet MENY. Vi har mottatt flere utmerkelser for vårt arbeid, herunder «Årets lokalmatgründer», «Årets lokalmatambassadør», «Årets gullhane» og «Månedens NHO-bedrift i Agder». Vår satsing på sosial bærekraft er en viktig del av vår identitet og virksomhet.

En sentral del av vårt engasjement i bygda har vært å tilby ungdomsskoleelever arbeidserfaring. Skoleåret 2024/2025 hadde vi 15 ungdommer fra Engesland ungdomsskole ansatt hos oss. De jobber etter skoletid med manuell merking og kvalitetssikring av våre produkter – en viktig oppgave som stiller krav til nøyaktighet, ansvarsfølelse og samarbeidsevner.

Gjennom et tett samarbeid med ungdomsskolen har vi etablert en strukturert prosess for rekruttering, hvor elevene får opplæring i jobbsøking. De fleste elevene som søker, får tilbud om jobb og tilegner seg gjennom dette 2–3 års verdifull erfaring med arbeidslivets forventninger og rutiner.

Når elevene begynner på videregående skole, avslutter de som regel sine jobber hos oss. Dette skyldes lange skoledager og mangel på logistikk og transport til Røyland på ettermiddagene. En eventuell nedleggelse av ungdomsskolen vil medføre tilsvarende utfordringer allerede fra ungdomsskolenivå, og vi frykter at det ikke lenger vil være praktisk mulig for ungdommene å jobbe hos oss.

Nedenfor følger en oversikt over de mest sentrale konsekvensene vi ser av en nedleggelse av ungdomsskolen:

Konsekvenser for Røyland Gård AS

- Vi mister ungdomsskoleelever som en viktig og kvalifisert del av vår arbeidskraft.
- Vi må vurdere endringer i produksjon og design som følge av tapt kapasitet på manuell etikettering.
- Vi mister en sentral del av vår identitet som en inkluderende og samfunnsbyggende aktør i bygda.

Konsekvenser for ungdommene

- De mister muligheten til å opparbeide tidlig arbeidserfaring og økonomisk selvstendighet.
- De går glipp av verdifull innsikt i arbeidslivets krav og ansvar.
- De mister en arena for fellesskap, mestring og personlig utvikling.

Røyland Gård ønsker å jobbe for en bygd i utvikling. Nedleggelse av ungdomsskolen vil være et stort steg i feil retning for Engesland.

På vegne av Røyland Gård AS vil jeg sterkt oppfordre kommunen til å revurdere forslaget om nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland. En levende bygd trenger en lokal skole, og vi mener at konsekvensene av en nedleggelse vil svekke både det gode samholdet, trivselen og

framtidsutsiktene for ungdommene i bygda, i tillegg til at det får negative konsekvenser for Røyland Gård. Vi håper på en løsning som sikrer et godt og trygt skoletilbud på Engesland også i fremtiden.

Med vennlig hilsen

Pernille Veia

Røyland Gård AS

Høringsuttalelse: Forslag om nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland, Sak 25/1407

Innledning

Jeg viser til høringsforslaget om nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland. Gjennom denne høringsuttalelsen ønsker jeg å understreke hvor avgjørende det er å opprettholde lokale skole- og barnehagetilbud i distriktene – ikke bare for barn og unge, men også for bosetting, lokal produksjon og nasjonal matsikkerhet.

Skoler og barnehager – forutsetninger for bosetting og lokal utvikling

God tilgang til skole- og barnehagetilbud er blant de viktigste forutsetningene for at folk skal kunne og ønske å bo i distriktene. Uten disse tjenestene blir det økonomisk og praktisk umulig for barnefamilier å bosette seg på bygda. Dette betyr at nedbygging av slike tilbud undergraver både rekruttering av beboere og utvikling i distriktene – noe som svekker lokalmatproduksjon, lokalsamfunn og regional robusthet.

Distriktene og matproduksjon: En sikkerhetspolitisk dimensjon

Distriktene står for en betydelig andel av landets matproduksjon. Men Norges selvforsyningsgrad er lav – vi produserer bare rundt 40 % av maten vi spiser. Dette gjør oss svært sårbare ved internasjonale kriser, pandemier, klimaendringer eller konflikter.

- I en fersk stortingsmelding understrekes behovet for å styrke matsikkerheten og redusere avhengighet av globale forsyningslinjer [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

På Arendalsuka hvor jeg nylig deltok sammen med HANEN, ble matsikkerhet og norsk matproduksjon et sentralt tema i flere debatter, der både betydningen av lokal mat og selvforsyning ble diskutert.

Nye perspektiver fra offentlig debatt og samfunn

- Norsk selvforsyning er lav, og lokal matproduksjon er avgjørende av **beredskapshensyn** – forutsigbar tilgang til trygg mat i krisesituasjoner
- Mange påpeker at matsikkerhet handler om mer enn økonomi – det handler også om å bevare nasjonal evne til å produsere mat selv i ustabile tider.

Dette setter skolediskusjonen i distriktene inn i en større sammenheng: Uten barn, arbeidskraft og familier, blir det ikke bærekraftig matproduksjon på bygda.

Konsekvenser ved nedleggelse av ungdomsskolen på Engesland

1. **Elevene får urimelig lange reiseveier**, noe som skaper sosial utrygghet, økt stress, mindre tid til fritidsaktiviteter/jobb og investering i transport i stedet for læring.
2. **Kunnskap og arbeid til lokal ungdom forsvinner** – både for dem selv og for Røyland Gård AS som er avhengige av ungdoms arbeidskraft og tilknytning.
3. **Distriktsbosetting svekkes**. Familienes beslutninger om boligsted påvirkes negativt, noe som bidrar til sentralisering. Uten folk svekkes muligheten for næringsutvikling i vår bedrift.
4. **Matproduksjonsgrunnlaget trues**: uten lokal bosetting forsvinner bonden og annen arbeidskraft – to viktige faktorer for matproduksjon og næringsgrunnlag.

Konklusjon og oppfordring

Jeg oppfordrer kommunen til å **ikke legge ned ungdomsskolen** på Engesland. Tvert imot mener jeg det er nødvendig å styrke og investere i skole- og barnehage tilbud. Dette er en avgjørende faktor for matproduksjon, bosetting og nasjonal beredskap – og bidrar til at distriktene kan være levende samfunn også i framtiden.

Vi må tenke langsiktig: Skole og barn er nøkkelen til både lokal styrke og nasjonal sikkerhet.

Med vennlig hilsen

Gunnar Sagstuen daglig leder Røyland Gård AS og Områdesjef i Heimevernet.

Emne: Skolestruktur-sak 25/1407

Fra: Thomas Aas

Hei, jeg heter Thomas Aas. Jeg skal nå begynne på 10. trinn på Engesland skole. Jeg har hatt veldig fine år på Engesland skole. Jeg får god hjelp når jeg trenger det. Vi er mindre klasser her, det gjør at vi blir sett og hørt av lærerne, det er gode lærere på Engesland skole. Når vi er mindre klasser, blir vi ofte også tryggere på hverandre, det er fint. Jeg har dysleksi og det er helt nødvendig for meg at lærerne har tid til å hjelpe meg, det har lærerne her på Engesland. Vi har mange fritidsaktiviteter på Engesland. Volleyball, all idrett, 4H, fredags treff, åpen hall. Dersom vi må gå på skole på Birkeland kan mye av dette forsvinne, fordi vi må bruke mye tid på buss. Vi må stå alt for tidlig opp for å rekke skolen klokka 8:15 på Birkeland. Vi har hørt at det finnes mye forskning som viser at ungdom trenger mer søvn på morgenen. Det er visst anbefalt at videregående skoler starter senere. Klokka 8:15 er altfor tidlig når man må sitte lenge i buss. Men om skolen begynner senere, kommer vi senere hjem og det er

ingen tid til fritidsaktiviteter. Å være sosial er kjempeviktig for oss ungdom, så det er hvertfall ikke greit om vi mister dette. Jeg har det kjempegodt og trygt på her på Engesland. Jeg har gode venner, og vi har et kjempegodt ungdomsmiljø her. Jeg tror ikke jeg kunne hatt det bedre enn å gå her på Engesland skole. Men om jeg ikke hadde hatt det greit her, så er det en mulighet å flytte over til Birkeland, men det vil ikke jeg. Det går elever på Engesland som er fra Birkeland, så det er jo bra at det er to ungdomskoler i kommunen, slik at en kan bytte ved behov. Men jeg vil gå på Engesland! Og det vet jeg at mange vil! vi har det så veldig godt her. Og det er vel oss ungdommer dere må høre mest på?

Hilsen Thomas Aas

Høringsuttalelse fra FAU ved Engesland skole – Skolestruktur og ungdomstrinnets framtid

Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU) ved Engesland oppvekstsenter ønsker med dette å komme med vår samlede uttalelse i forbindelse med høringen om skolestruktur i Birkenes kommune, og forslaget om å legge ned ungdomstrinnet på Engesland.

Vi ønsker å være tydelige: FAU er sterkt imot en nedleggelse av ungdomstrinnet på Engesland. Vi mener dette vil ha negative konsekvenser for elevene, nærmiljøet, og for utviklingen av hele øvre del av kommunen. Vi ber kommunen om å vurdere Engesland som en ressurs, ikke en belastning.

Viktige momenter vi ønsker å løfte fram:

1. Et inkluderende og trygt skoletilbud lokalt

Engesland tilbyr et nært og trygt skolemiljø med gode relasjoner mellom elever og lærere. For mange ungdommer – særlig de som har behov for oversikt og forutsigbarhet – er dette avgjørende for både faglig og sosial utvikling. Å overføre disse elevene til et større og mer anonymt miljø kan få alvorlige følger, som på sikt kan koste kommunen enda mer.

2. Ulikt utbytte av større miljøer

Ja, noen elever kan oppleve det som positivt å være en del av et større elevmiljø. Men dette gjelder ikke alle. For andre kan det føre til mistriksel, isolasjon og lavere skolemotivasjon. Det finnes ikke én løsning som passer for alle – derfor er det viktig å bevare mangfoldet i skoletilbudet.

3. Reisevei og busstilbud

Det er fortsatt uklart hvordan busstilbudet til Birkeland vil se ut. Vil det gå egne ruter direkte fra Engesland, eller skal alle elevene samles på større busser med omveier?

Lange reiser før og etter skoledag vil ha konsekvenser for elevenes fritid, søvn, konsentrasjon og generelle trivsel. Dette må utredes grundig og presenteres åpent for innbyggerne. Vil skoleskyssen gå utover de barna som går i 1-7. klasse? Ved at de må ta samme buss som ungdomsskoleelevene ned til Engesland? Hvordan skal dette løses i praksis? Om det settes inn flere busser, hva vil kostnadene da bli? Det er også viktig å tenke på vinterhalvåret, hvor veiene er smale og glatte. Dette vil føre til at tiden dere beregner det vil ta å skyss elevene nærmest må dobles!

4. Kostnader og besparelser – vi ønsker å se regnestykket

Det er uklart hvilke økonomiske gevinster kommunen faktisk ser for seg ved å legge ned ungdomstrinnet på Engesland. FAU ønsker å se det faktiske regnestykket, inkludert kostnader knyttet til økte skyssutgifter, mulig søking til andre kommuner, samt konsekvenser av eventuell elevfraflytting. Hvilken pris er kommunen villig til å betale – og hvem skal betale den?

5. Fare for frafall og utmelding

Flere foreldre har allerede signalisert at de vurderer å søke elevene sine til andre skoler i nabokommuner dersom ungdomsskolen på Engesland legges ned. Hva vil dette koste kommunen? Og hva slags signal sender det til tilflyttere og unge familier?

6. Engasjement og lokal forankring

Engesland har et sterkt engasjement i bygda, og både FAU, elevråd og nærmiljø ønsker å bidra til å utvikle skolen og gjøre den enda bedre. I stedet for å legge ned, bør kommunen spille på lag med de ressursene som allerede finnes. Å legge ned ungdomstrinnet vil være et slag i ansiktet for mange som har vist langsiktig lojalitet til kommunen.

Avslutningsvis:

FAU vil kjempe for at ungdomstrinnet forblir på Engesland. Ikke fordi vi holder fast ved det som var – men fordi vi ser potensialet i det som kan bli. Å utvikle og styrke nærskolen er et langsiktig grep for både tilflytting, bosetting og trivsel i øvre del av kommunen. Nå håper vi kommunen tar dette ansvaret på alvor.

Med vennlig hilsen
Marielle Hegreberg

Leder FAU ved Engesland skole
På vegne av Foreldrenes Arbeidsutvalg

Emne: Skolestruktur - sak 124/24

Fra: Nina Kristin Hardeland Skåra

Hei!

Her kommer innspill til høringsrunde vedrørende endring av skolestruktur;

Som nyinnflyttede til Engesland skolekrets ønsker vi å belyse hvorfor vi valgte å flytte akkurat hit. Det siste året har vi brukt på å vurdere hvor i Agder vi ønsket å flytte for å kjøpe oss en gård. Siden våre to barn er i skolealder, var nettopp nærhet til skole og et levende lokalsamfunn viktige parametere for hvor vi endte opp. Selv om det kun er noen dager inn i skoleåret, er det kun positive erfaringer vi har gjort oss så langt. Barna flytter fra en veldig stor skole, og opplever nå en skolehverdag preget av langt mer trygghet og vennskap på tvers av trinn. Dersom skolestrukturen blir endret er det stor sannsynlighet for at vi hadde gjort et annet valg, og det er viktig å ha som bakteppe dersom det er ønskelig å skape liv på flere gamle gårder. Et alternativ er å se på hvilke muligheter som finnes for tilrettelegging, slik at flere velger å flytte til bygda, og elevtallet på skolen derfor øker.

Ønsker en fin dag videre, og krysser fingrene for at skolen på Engesland består som en 1.-10. skole med et levende lokalsamfunn!

Med vennlig hilsen

Nina K. Hardeland Skåra

Emne: Tilbakemelding på høring skolestruktur - sak 25/1407

Fra: Trude Engesland

Viser til høringsnotat knyttet til skolestruktur i Birkenes kommune.

Dette er en sak der jeg mener mye, men jeg skal forsøke å oppsummere det viktigste punktvis under:

- Først ønsker jeg å gi uttrykk for at det er pluss og minus med både små og store skoler. Det som er bra i Birkenes nå, er at det er to alternative ungdomsskoler. Dette tenker jeg er viktig for at alle ungdommene skal ha gode muligheter for en trygg og god skolehverdag. Noen trenger et stort miljø for å trives, mens andre trenger et mindre miljø for å ha det bra. Legges ungdomstrinnet på Engesland ned, må kommunen utenfor egne grenser for å finne

alternativ til de ungdommene som ikke har det trygt og godt på kommunes eneste ungdomsskole. Det kan fort bli kostbart.

- Det aller viktigste argumentet mot å flytte alle elevene fra ungdomsskolen på Engesland til Birkeland er den lange og kronglete veien. Fra skolen på Engesland til skolen på Birkeland bruker jeg 35 minutter med bil på fint føre. Med buss vil jeg anslå reisetiden til nærmere en time medregnet stopp for å ta på elever. Så har vi jo en del elever på Engesland skole som allerede i dag bruker ca. en halv time med buss til skolen. Det bør ikke være vanskelig å forstå at dette er krevende reisevei for en ungdom hver dag. Kommunedirektøren var opptatt av alternativkostnad ved andre innsparinger på infomøtet på Engesland. Jeg håper det kommer med i betraktning i denne saken også. Fysiske og psykiske problemer som følge av altfor mye stillesitting og lite tid og krefter til å delta i det sosiale på kveldstid, kan fort føre til alternativkostnader også på dette feltet. Som mor er likevel det verste med reiseveien at den er utrygg. Det er en smal og svingete vei. Flere steder må du rygge om du treffer en stor bil. Hva da når skolebussen møter brøytebilen, Askobilen eller en tømmerbil?

- Det sies fra administrasjonens side at dette ikke bare handler om økonomi, men at på grunn av dårlig økonomi, så må alle steiner snus. Da undrer det meg med flere at skolekretsgrensene ikke er et tema som har vært oppe. Jeg tenker det også er en stein som må ses på fra flere kanter.

- Kommunen har et ansvar for å fremme bærekraftig utvikling og redusere negativ utvikling for miljøet. Derfor skal det tas hensyn til klima og miljøpåvirkning i alle kommunale vedtak som fattes. Foreløpig ser det ikke ut til at bærekraft, klima og miljø har blitt vurdert i denne saken, men det regner jeg med kommer inn i saksframlegget som kommunestyret får på bordet.

- For meg er det viktig at ungdommene som skal ut i verden har en god skole der de i tillegg til å trives, lærer noe. Det gleder meg at snittet på karakterene på Engesland er høyere enn landsgjennomsnittet og det viser noe om at skolen har kvaliteter som enkelte har forsøkt å hevde i ulike fora at den ikke har. Jeg håper det som ble sagt på folkemøtet om at beslutningene skulle tas på grunnlag av fakta holder helt til mål.

- Så håper jeg partiprogram, kommuneplan og kommunens slagord, "Sammen skaper vi vekstmiljø for alle" er mer enn bare ord.

Hilsen

Trude Engesland

Foresatte i Herefoss barnehage

Vi må først og fremst takke kommunen for at dere gav oss en så fin barnehage på Herefoss. Den fungerer veldig bra. Lokalene fungerer utmerket, og de ansatte er helt fantastiske med barna våre. Vi ser at barna har det fint i barnehagen, og det er ingenting som gleder oss mer.

Dersom den flotte barnehagen legges ned, blir vi bekymret for barna våre. De vil risikere å bli tatt ut av sitt vante, trygge miljø og omgivelser, men de vil også få en lengre reisevei.

Barnehagebarn er små og bør skånes mot å måtte reise langt hver morgen og hver ettermiddag fem dager i uken. For oss foreldre handler det om logistikk, reisevei til jobb, og valg av bosted. Det vil være utfordrende å få hverdagen til å gå opp dersom vi må kjøre barna våre til andre barnehager lenger unna. Vi kan ikke se fordelene med å kjøre dem til Engesland da dette ikke er en naturlig vei for oss å kjøre med tanke på arbeidssted. Noen foreldre arbeider på Birkeland, men det gjør ikke alle. Det vil bli vanskelig for de sistnevnte å levere/hente i barnehagen andre steder enn Herefoss. Samlet tror vi dette vil medføre at det blir fraflytting fra Herefoss. Det vil ikke være gunstig for småbarnsforeldre å bo i bygda, og det vil i alle fall ikke medføre tilflytting.

Konsekvensene ved en eventuell nedleggelse vil derfor ikke bare medføre konsekvenser for småbarnsforeldre, men det vil få store konsekvenser for hele bygda. I høringsnotatet nevnes riktignok negative følger for stedsutvikling som en av konsekvensene med forslaget, men vi savner at det ikke legges tilstrekkelig vekt på dette. Det vil få store og alvorlige konsekvenser hvis barnehage- og skoletilbudet legges ned. Vi er redd for at bygda vil «dø ut», vi mister viktige samfunnsfunksjoner, ikke bare tilbudet for barn, men også butikken vil kunne stå i fare. Bygda vil på sikt bestå av eldre mennesker, som vil medføre at også den gode dugnadsånden forsvinner. Dette er svært synd.

Videre fremgår det av høringsnotatet at nedleggelse av barnehage og skole på Herefoss vil kunne oppleves å stride med gjeldene kommuneplan. I den gjeldende planen står det at kommunen har tre levende sentra. Slik som vi ser det, og basert på avsnittene overfor, vil det være et klart brudd med samfunnsdelen dersom barnehage og skole legges ned.

Kommuneplanen skal være et overordnet styringsverktøy for kommunen, hvor samfunnsdelen oppstiller mål og strategier for samfunnsutvikling. Planen er ment å skape forutsigbarhet. Det å legge ned viktige samfunnsfunksjoner som barnehage og skole vil i realiteten medføre at vi ikke har noe å tilby. Folk flytter fra, og vi vil ikke kjenne Herefoss slik som det er i dag. Herefoss vil ikke lenger være et av de tre sentraene som kommuneplanen legger opp til. Nedleggelse vil være et brudd med gjeldende kommuneplan. Vi må jobbe for at kommuneplanen følges.

I den nye reviderte kommuneplanens samfunnsdel nevnes det i høringsnotatet at ordlyden er slik *«lokalsentre: Engesland og Herefoss skal styrkes som lokale sentra med gode nærtjenestetilbud og variert bostruktur»*. Selv om ordlyden ikke eksplisitt nevner at det skal være barnehage og skole på Herefoss, tolker vi det slik at Herefoss er et av sentraene som skal styrkes. Det må dermed også være fokus på å styrke bygda, ikke bryte den ned. Dersom

det skal være gode nærtjenestetilbud og variert boligstruktur på Herefoss, trenger vi barnehage og skole. Vi trenger at det er en butikk, og vi trenger unge mennesker til bygda. Vi stiller oss derfor undrende til at ordlyden i også den reviderte kommuneplanens samfunnsdel synes å brytes dersom nedleggelse blir vedtatt. Konsekvensen av å handle i strid med kommunens overordnede planverk er i verste fall at befolkningen mister tilliten til kommunen, både administrasjon og politikerne. Det er ingen tjent med.

Et annet punkt som vi mener, er viktig å få frem i høringen er at det er flere barn på Herefoss enn tallene tilsier. Vi forstår at kommunen må forholde seg til de gjeldende søkertall, men vi vet at det finnes flere barn, som også skal begynne i barnehagen. Det fremstår derfor som uriktig at det kun er 3 barn fra og med august 2026. Vi vet at det har flyttet noen familier med små barn til bygda, og vi vet at andre familier vurderer flytting til Herefoss. Det er derfor svært uheldig at denne saken igjen kommer opp. Det er forståelig at kommunen er i en vanskelig økonomisk situasjon, men vi forstår ikke hvorfor de aller minste i kommunen skal måtte ta konsekvensene av dette.

Det er også svært viktig å nevne at antallet små barn på bygda går i bølgedaler. Dersom man ser på utviklingen de siste 20 årene, vil man se at tallene har gått opp og ned. Slik vil det alltid være på små tettsteder. Vi hadde håpet at spørsmålet om nedleggelse kunne la vente på seg, nettopp fordi historien viser at statistikken kan variere fra år til år. Det som i hvertfall er helt sikkert er at antallet små barn vil synke drastisk dersom nedleggelse blir vedtatt.

Som nevnt er det en god dugnadsånd i bygda. Skolen og barnehagen har fått et løft det siste året, og det finnes mange ulike aktiviteter barna deltar på i dag. Vi tror at en eventuell nedleggelse også vil få ringvirkninger for både alt det gode bygdefolket gjør for barnehagen og skolen, men også for de ulike aktivitetene på ettermiddager og helger. Vi foreldre, og sikkert ansatte, og bygdefolket generelt, synes det er trist at vi hele tiden må kjempe for at bygda vår skal bestå.

Vi har forståelse for at det er en tøff økonomisk tid for kommunen, og vi synes det er bra at dere legger frem alternativer til å legge ned hele oppvekstsenteret. Likevel er det viktig for bygda, og ikke minst barna at det gode samholdet kan fortsette. Dersom noen av barna må flyttes til Birkeland, vil det være få igjen. Det vil dermed være vanskeligere å kunne sosialisere seg med de barna som bor i bygda. Vi tror derfor ikke at en «splittelse» av barnehage og/eller noen trinn bringer med seg noe positivt.

Det er også viktig å nevne at det finnes private aktører som kanskje ønsker å drifte barnehage og skole på Herefoss dersom det blir tale om en nedleggelse. Så vidt vi vet må kommunen bidra med tilskudd til slike private aktører. Da blir spørsmålet om nedleggelse er så økonomisk likevel.

Vi tenker at det er viktig å skape forutsigbarhet og kontinuitet for barna våre. Det vises til «*barnets beste*» i høringsnotatet, samt at loven ikke brytes dersom barna må plasseres i større barnehager. Det er forståelig at det er positivt for barna å være i en større gruppe,

men det fungerer også veldig bra slik som det er i dag. Vi opplever at de ansatte har tid til barna våre, at barna har et godt samhold, og er svært trygge i sine omgivelser. Den lengre reiseveien og mindre tid på ettermiddag/kveld vil kunne medføre at barna blir mer slitne, og har mindre overskudd og tid til søsken og familie. Vi synes det er viktig at også dette blir hensyntatt i høringen.

Mvh. Foreldregruppa i Herefoss barnehage

Høring – sak om mulige endringer i barnehage- og skolestruktur

Åsne Tveide Hagen & Morten Hagen, foreldre i Herefoss barnehage

Vi har barn i barnehagen her på Herefoss, og må først og fremst få skryte av kommunen. Dere har gitt oss en helt fantastisk barnehage. De ansatte er dyktige med barna våre, lokalene fungerer utmerket, og vi opplever at vi har et godt barnehagetilbud her i bygda. Barna våre har det veldig fint, og trives godt i barnehagen. Det er ingenting som gleder oss foreldre mer enn at barna våre har det fint.

Det fremgår av høringsnotatet at det vil være tre barn i barnehagen fra august 2026. Vi kan ikke se at disse tallene stemmer. Vi har eksempelvis en sønn som ikke er tatt med i disse beregningene da han starter på nyåret. Vi vet også at det i det siste har blitt født barn på Herefoss, og at det har flyttet familier med barn til Herefoss. Det er også en del familier som vurderer å flytte hit dersom skole og barnehage består. Vi tenker det er viktig at man har dette i bakhodet i den videre politiske prosessen.

I høringsnotatet nevnes at nedleggelse vil kunne føre til negative konsekvenser for stedsutvikling. Vi savner imidlertid at det legges tilstrekkelig vekt på dette. Konsekvensene ved en nedleggelse er i realiteten at vi mister alle tjenestene vi har på Herefoss. Det vil ikke flytte folk til bygda dersom vi ikke har noe å tilby barnefamilier. Folk velger da å flytte fra Herefoss. Dette medfører at vi mister folk som handler på butikken, vi mister folk som benytter seg av idrettslagets aktiviteter, vi mister folk som benytter seg av alt kirka kan tilby, og vi mister den gode dugnadsånden i bygda. Bygda vil dø ut, og det ville vært trist.

Videre fremgår det av høringsnotatet at en eventuell nedleggelse vil for noen kunne oppleves å stride med gjeldende kommuneplan. I samfunnsdelen til den gjeldende kommuneplanen står det at det skal være tre bygdesentra i kommunen. Det å legge ned viktige samfunnsfunksjoner vil medføre at Herefoss ikke lenger fremstår som et av kommunens sentra. Det er alvorlig dersom kommunen velger å handle i strid med

kommuneplane. Det som vi imidlertid synes er underlig, er at den nye reviderte kommuneplanen (som skal vedtas i høst), har følgende ordlyd:

«Lokalsentre: Engesland og Herefoss skal styrkes som lokale sentra med gode nærtjenestetilbud og variert boligstruktur».

Vi tolker dette dithen at Herefoss er en av bygdene det skal fokuseres på. Bygda skal styrkes, ikke brytes ned. I realiteten vil vi ikke ha noen gode nærtjenestetilbud eller variert boligstruktur dersom skole og barnehage legges ned. Det vil ikke være noen tilbud overhodet. Vi synes det er uheldig at et eventuelt vedtak om nedleggelse også synes å bryte med den fremtidige kommuneplanen.

En kommuneplan skal fungere som et overordnet styringsverktøy hvor det i samfunnsdelen oppstilles mål og strategier for samfunnsutvikling. Planen er ment å skape forutsigbarhet for innbyggerne. Dersom man bryter en slik plan vil forutsigbarheten måtte vike, og i verste fall mister kommunen, både politikere og administrasjon, tilliten. Dette er ingen tjent med.

Det er også et tankekors at dersom det blir vedtak om nedleggelse har kommunen kun renovasjon, vann og avløp samt gatelys som eneste kommunale «tilbud» på Herefoss.

Videre må det nevnes at byggestoppet som fortsatt gjelder for Herefoss, ikke medfører spesielt stor tilflytting. Alle eiendommene som har blitt solgt de seneste årene, har blitt solgt raskt. Dette viser at det finnes mennesker som vil bo på Herefoss. Vi vet også at det er folk som kunne tenke seg å bygge nye hus her. Det står ledige tomter klare. Dette hjelper lite når det ikke er mulig å bygge. Dette er noe kommunen burde se på dersom det er antall barn som er grunnlaget for en eventuell nedleggelse av barnehage og skole.

Til sist vil vi påpeke at statistikken viser at antallet barn i bygde-Norge kan variere fra år til år. Slik er det på mindre tettsteder. Antallet barn går i bølgedaler.

Med dette, og alle de andre innspillene, håper vi at administrasjonen legger frem en godt begrunnet sak for behandling hos de ulike politiske utvalgene, og til sist i kommunestyret.

Mvh. Åsne Tveide Hagen & Morten Hagen

Fra Styret i Vegusdal Ve og Vel (VVV)

Innspill til høringsnotat vedr skolestruktur sak 25/1407 fra Vegusdal Ve og Vel (VVV)

VVV er et lag som består av et bygdevalgt styre, som jobber med trivsel og aktiviteter i og rundt Engesland. En viktig del av arbeidet er å beholde skole, barnehage og SFO, samt butikk

og bensinstasjon. VVV har også ei aktiv turgruppe som merker opp turveier rund omkring i hele gamle Vegusdal. Vi samarbeider og med de fleste lag og foreninger i bygda. Vi ser med stor bekymring på at det foreslåes å flytte ungdomsskolen til Birkeland. Vi har følgende bemerkninger:

Lang skolevei

Vegusdal er ei bygd med mange steder med spredt bebyggelse. Engesland er det naturlige midtpunktet i bygda, der reisetiden til skolen er fra 0 til 30 minutter. Reisetiden til Birkeland er ca. 35 minutter på sommerføre dersom en kjører direkte uten stopp. Skolebilen skal innom Retterholt, Bjelland og Lunden og da blir reisetiden doblet. På vinterføre kan en regne med opptil 30 minutter lengre. Å sitte i buss 3-4 timer om dagen er ikke akseptabelt, når en i tillegg skal på skole. Mange må være klar til å gå på bussen før halv sju på morgenen. At det på infomøte med kommunen ble sagt at elevene på barneskolen må være med på samme buss og la de vente på Engesland både morgen og kveld grenser nesten til det tragiske. På møte med kommunen 13/8 ble det latter i salen da dette ble kunngjort.

Flytte til annen skole

Dersom forslaget til administrasjonen skulle bli vedtatt vil det garantert bli mange som søker seg til andre mer nærliggende skoler (Evje, Iveland) Vet at dette er vanskelig å få gjennom, men ved hjelp av helsevesenet kommer kommunen til å måtte gi seg på det. La oss si at 10 elever gjør dette så koster det kommunen 1 300 000 i året. Da bli lønnsomheten i skoleprosjektet nærmest 0.

Fraflytting fra bygda:

Enkelte har sagt at dersom skolen blir lagt ned flytter de fra bygda for de vil ikke utsette ungene sine for den påkjenning det fører til med transport. Tap av skattepenger er en konsekvens av dette. I tillegg vil det bli mye vanskeligere for de som ønsker og overta gårder, eller flytte til, å gjøre det.

Tilflytting til bygda, og barnefødsler i 2025

Til nå i år er 3 familier med 7 barn som har flyttet til bygda. I tillegg vet vi om minst en barnefamilie til som skal flytte til. I Vegusdal blir det i tillegg født 9 barn i år. Dette lover godt for skolen fremover. En av grunnene til at folk flytter til er at det er barne-og ungdomsskole i bygda.

Ungdomsmiljø og fritidsaktiviteter

Vegusdal har et rikt foreningsliv med blant annet 4H, Yngres, Gutte- og jenteforening, Åpen hall, Diskotek, kinokvelder mm. I tillegg har IL Gry trening for barn i alle aldre, skiløp og terrengløp samt volleyballtrening for ungdomsskolen. Når du skal bruke 3-4 timer på skolevei og ha full skoledag, og opp før kl 6 på morgenen sier det seg selv at du må legge deg tidlig. Ifølge forskning trenger barn og ungdom 8-10 timers søvn hver dag. Da blir det blir smått

med tid til aktiviteter, noe som også går ut over et meget velfungerende ungdomsmiljøet i bygda.

Økonomi og menneskelig ansvar

Rapporten om skolestruktur ser for oss ut som den kun er basert på økonomi. Her har ikke tatt hensyn til den belastning den utsetter de unge for, med de sosiale konsekvensene dette kan føre til. Kanskje kan dette for enkelte koste dyrt i fremtiden. Den vil føre til trøtte elever og til ungdom som ikke er en del av et ungdomsmiljø. Å samkjøre barneskole og ungdomsskole er totalt uakseptabelt og kan ikke gjennomføres. Dette tror vi ikke de som har laget rapporten engang har tenkt på. Oppfordrer alle kommunestyrerepresentantene samt de i administrasjonen til å ta en buss og kjøre fra Gjerustad og så til Katerås og så innom Haukom og til Engesland og så videre til Retterholt, Bjelland og Lunden og så til Birkeland, før de tar en avgjørelse på kommunestyremøte.

Med vennlig hilsen Styret i VVV V/ leder Odd Belland

Emne: Skolestruktur - sak 25/1407

Fra: Janne Dreessen Heia

Høringssvar skolestruktur – sak 25/1407

Herefoss menighetsråd har følgende innspill til kommunens høring om skolestruktur i Birkenes kommune 2025.

Ved både nedleggelse av hele oppvekstsenteret, overføring av 5.-7. trinn til Birkeland skole og nedleggelse av barnehagetilbudet på Herefoss, kan en anta at færre barnefamilier vil bosette seg på Herefoss. På sikt vil dette redusere rekrutteringa til menighetens barne- og ungdomsarbeid. Det vil også kunne bli mindre oppslutning på gudstjenester og andre menighetsarrangement generelt.

Herefoss menighet driver ungdomsklubben Shakers. Her møtes inntil 25 ungdommer til samling på fredagskvelder. I tillegg til ungdommene som er bosatt på Herefoss, kommer det også ungdom fra Birkeland og ungdom som er flyttet fra Herefoss til Lillesand, på klubbkveldene. Menigheten har brukt mye penger og ressurser på å pusse opp klubblokalene i bomberommet på skolen.

Menigheten driver også barneklubben Amigos. Her er tilnærmet alle barna mellom 7 og 12 år bosatt på Herefoss med! Samlingene er på menighetshuset, men hver høst arrangeres det en stor basar i hallen på skolen. Basaren pleier å samle ca. 100 personer og få inn kr. 30.000!

Det arrangeres småbarnssang i kirka hvor barnehagebarna deltar, det er julevandring med barnehagebarna og småskolen i kirka, og skolegudstjeneste til jul. Dersom skole/barnehage

legges ned/flyttes, vil disse lokale aktivitetene utgå, og vi tror at dette igjen vil få en negativ effekt på menighetslivet totalt.

Dersom skolen legges ned, eller elever overføres til Birkeland skole, antas det at ungdomsklubben vil miste sine lokaler, det vil da bli vanskelig å drive klubben videre. Det er heller ikke andre egnede lokaler til å holde Amigos' store basar, slik at den heller ikke vil kunne arrangeres fremover. Mangel på lokaler vil også forringe 17.mai-feiringa. Denne feiringa har tradisjonelt startet med gudstjeneste i kirka, og det har vært leker og aktiviteter på skolen/i skolens lokaler etterpå.

Etter vår vurdering er menighetens barne- og ungdomsarbeid på Herefoss godt, men vil stå i fare for å bli negativt påvirket av en reduksjon til skoletilbudet på Herefoss.

Siv Landaas
Leder Herefoss menighetsråd

Janne D. Heia
Daglig leder Herefoss menighetsråd

Høringsuttalelse til høringsnotat om skolestruktur i Birkenes kommune – bevaring av Herefoss oppvekstsenter.

Foreldregruppen ved Herefoss oppvekstsenter ønsker med dette å gi en tydelig tilbakemelding i forbindelse med høringsnotatet om skolestruktur i Birkenes kommune. Vi stiller oss sterkt kritiske til forslaget om nedleggelse av Herefoss skole, både helt og delvis. Våre hovedinnvendinger er som følger:

1. Trygg skolevei og praktisk gjennomføring av skoleskyss

Forslaget innebærer at de yngste elevene skal fraktes 2,5 mil hver vei med buss – i hovedsak rutebuss – sammen med elever til og med 10. klasse. Avgangstid kl. 07:21 og 15–20 minutters ventetid ved ankomst Birkeland medfører en urimelig og unødvendig lang skoledag. Vi stiller spørsmål ved:

- Hvordan kommunen planlegger å ivareta det lovpålagte kravet om trygg skolevei (jamfør opplæringsloven § 7-1)?
- Om det er planlagt pedagogisk eller annet ledsagende personell på bussen?
- Hvordan sikkerheten ivaretas i tilfeller hvor rutebussen ikke går, noe som tidligere har skjedd i streng kulde?
- Hvordan elevene i 1. klasse skal få oppfylt retten til skoleskyss dersom de ikke lenger blir hentet hjemme, men må transporteres til hovedvei – og hvorvidt dette er i samsvar med gjeldende regelverk?
- Om kommunen vil tilby egne busser eller om man planlegger en "melkerute" med times transporttid for de minste?

- Hva som skjer med elever med kortere skoledag – vil de tvangsplasseres i SFO, eller tilbys alternativ skyss?

Særlig ved spesielle skoledager som sykkel- eller skidager, fremstår det som urealistisk at elevene skal frakte med seg utstyr på buss og fra busstopp til skole. Dette viser samlet en betydelig risiko for at kommunen ikke vil kunne oppfylle kravet om en trygg, tilgjengelig og tilrettelagt skolehverdag.

2. Ivaretagelse av sårbare elever og elever med skolevegring

Økt reiseavstand og bruk av rutebuss som transportmiddel vil kunne forsterke utfordringene for elever med ulike former for sårbarhet, blant annet skolevegring og sosial angst. Vi stiller spørsmål ved:

- Hvordan kommunen planlegger å ivareta elever med behov for trygghet, forutsigbarhet og lavterskeltilbud når skoleveien og skolehverdagen endres dramatisk?
- Hvilke konkrete tiltak er planlagt for å forebygge og håndtere skolevegring som kan forsterkes av lange reiser, uoversiktlige bussituasjoner og tap av kjente relasjoner?
- Hvordan dette harmonerer med kommunens plikt til tilrettelegging etter opplæringsloven § 1-3 og § 9A-1?

3. Ubalansert fremstilling av innsparingstiltak

I høringsnotatet pekes det på mulige økonomiske innsparinger ved nedleggelse av Engesland og Herefoss oppvekstsentre. Det fremgår imidlertid ikke hvordan **Birkenes skole selv** bidrar til innsparingsmålene. Tvert imot gis det inntrykk av at hele besparelsesbyrden skal bæres av de mindre skolene. Det fremgår heller ikke av notatet hvordan økt elevtall vil kunne påvirke SFO-tilbud på Birkeland skole, om det også her er kapasitet eller om det vil medføre behov for oppskalering av tilbud og økte utgifter (for eksempel i tilfellet ved tvunget SFO).

4. Uheldige virkninger av delvis nedleggelse

En eventuell utflytting av 5.–7. trinn vil ytterligere svekke det lokale skoletilbudet og bidra til et mer sårbart læringsmiljø. Lavere elevtall vil kunne påvirke:

- Pedagogisk og sosial kvalitet på skolen
- Arbeidsmiljø og rekruttering av kvalifiserte ansatte
- Muligheten for å opprettholde SFO og spesialundervisning lokalt

Delvis nedleggelse fremstår for foreldrene som et skritt mot total avvikling, og vil ha negative konsekvenser langt utover økonomi.

5. Demografi og samfunnsutvikling

Tidligere prognoser for elevtall på Herefoss skole har vist seg å være for lave. Per i dag er det stabil tilflytting til bygda, og boliger selges raskt. Med ny veitilknytning blir Herefoss mer attraktivt for barnefamilier. En nedleggelse av skolen vil være et klart signal om at kommunen ikke prioriterer bygdeutvikling, og vil sannsynligvis føre til:

- Redusert tilflytting og fraflytting blant barnefamilier
- Forvitring av lokalsamfunnet og økt sårbarhet for barn og unge
- Tap av viktige sosiale arenaer og fritidstilbud som i dag er tett knyttet til skolen

Dette er samfunnsmessige kostnader som ikke er vurdert i høringsnotatet.

6. Risiko for utenforskap

Et sentralt punkt som heller ikke er berørt er hvordan kommunen har tenkt å forebygge utenforskap som kan oppstå når barns sosiale nettverk splittes og flyttes til et annet sted – særlig der fritidsaktiviteter, vennskap og fellesskap i dag er nært knyttet til det lokale skolemiljøet. Dette vil kunne ramme hardt for de familier som har ikke mulighet til å følge opp fritidsaktiviteter i Birkeland av økonomiske eller praktiske grunner.

7. Mulig etablering av alternativt skoletilbud

Foreldrene understreker et klart ønske om å opprettholde Herefoss oppvekstsenter. Dersom kommunen vedtar nedleggelse, er det en sterk vilje blant foresatte til å etablere et alternativt skoletilbud etter privatskoleloven – for eksempel som en Montessori-skole. En slik etablering vil:

- Ha rett på **85 % offentlig tilskudd** per elev, beregnet ut fra kommunens egne utgifter til grunnskoleopplæring
- Medføre at kommunen mister elevgrunnlag, men likevel beholder en stor del av de faste kostnadene i det offentlige systemet

Dette er en reell og kjent konsekvens som allerede er realisert i flere norske kommuner hvor foreldredrevne Montessori-skoler har etablert seg etter nedleggelser.

Oppsummering

Vi ber kommunen om å trekke forslaget om nedleggelse av Herefoss oppvekstsenter og heller åpne for en reell dialog om hvordan skolen kan videreutvikles som en viktig ressurs for tilflytting, vekst og bærekraftig bosetting i bygda.

Bak tallene og de økonomiske beregningene finnes det barn som ikke har mulighet til å uttrykke sine egne bekymringer. Det er vårt ansvar som voksne å sørge for at de har en trygg og god oppvekst, og vi frykter at det nettopp er de mest sårbare som vil bære de største konsekvensene av kommunens jakt på innsparinger. Vi ber derfor om at beslutningen om nedleggelse revurderes, med en grundig vurdering av de menneskelige kostnadene denne endringen vil medføre for barna våre.

Dette handler ikke bare om hvor langt barna skal reise – det handler om alt de mister på veien: tryggheten i sitt kjente miljø, samholdet med vennene sine, og den rolige, forutsigbare hverdagen som er avgjørende for deres utvikling. Denne ene beslutningen kan rive bort alt dette, og det er barnas stemmer vi må lytte til når vi vurderer konsekvensene av forslaget. Vi har et ansvar for å sørge for at våre barn vokser opp i et trygt og stabilt miljø – og det er nettopp dette forslaget setter i fare.

Med vennlig hilsen,

Foreldregruppen ved Herefoss oppvekstsenter

Emne: Skolestruktur - sak 25/1407

Høringsuttalelse fra Vegusdal sokneråd

Vegusdal sokneråd vil komme med følgende innspill vedrørende kommunens forslag om nedleggelse av ungdomstrinnet ved Engesland oppvekstsenter.

En nedleggelse av ungdomstrinnet vil sannsynligvis føre at færre vil bosette seg i Vegusdal. Sett fra vårt synspunkt vil dette påvirke menighetslivet i en negativ retning. Det vil kunne bli mindre oppslutning på gudstjenester og andre menighetsarrangement, samt trosopplæringsaktiviteter for barn og unge.

Menigheten har i dag en omfattende og velfungerende trosopplæringsplan for aldersgruppa 0-18 år. Planen kom på plass i forbindelse med trosopplæringsreformen i 2003, og har siden blitt revidert.

Ungdommene i ungdomsskolealder her hos oss har f. eks. være viktige ressurser som hjelpeledere på aktiviteter for de yngre aldersgrupper. Ordningen er også positiv for de yngre barna samtidig som ungdommene får nyttig ledererfaring. Med lange skoledager og lengre kjøring med skolebuss, vil ikke denne nevnte godt ordningen kunne fortsette. I så måte vil nedleggelse av ungdomsskolen slå negativt ut for hele barne- og ungdomsarbeidet i kirkelig regi.

I flere tiår har det vært ungdomsklubb, «Fredagstreffen», og ungdomsgudstjenester på bedehuset. (Det aller meste av barne- og ungdomsarbeidet foregår på Engesland bedehus da kirken ikke har egnede lokaler). Ved nedleggelse av ungdomstrinnet, vil sannsynligvis ungdommene søke fritidsaktiviteter andre steder, og iveren for det lokale menighetslivet vil kunne svekkes betraktelig. Soknerådet mener også at en nedleggelse vil kunne få negative følger for konfirmantundervisningen. Konfirmantkullene på Vegusdal har til nå vist et stort engasjement og opplevd et trygt fellesskap.

Etter vår vurdering er barne- og ungdomsarbeidet i Vegusdal godt. Nærmere 100% av de unge møter trofast opp på våre arrangement.

Olav Ditlef Tveit
Leder Vegusdal sokneråd

Janne D. Heia
Daglig leder Vegusdal sokneråd

Emne: Skolestruktur - sak 25/1407

Fra: Neleta Karlsen

Jeg er nyinnflyttet oppe på Gauslå, men saken har blitt en hjertesak for meg, likesom alle på Herefoss. Med en datter på snart 3 og mannen min som kjører skolebussen på Herefoss, og vil sannsynligvis miste jobben sin da det ikke er elever å skysse til og fra skolen.

Vi flyttet oppover i landet for å komme litt landlig, men vi ønsker også å ha et nærområde med det nødvendige (butikk, skole og barnehage). Grunnen til at vi kunne flytte opp til Gauslå er jo nettopp at Herefoss har det nødvendige, og også et idrettslag som på sikt vil være attraktivt for vårt barn.

Vi ønsket et mindre barnehage og skolemiljø for datteren vår, ettersom begge oss foreldre har opplevd å bli sterkt mobbet på større skoler (inkludert Birkeland skole).

Å kjøre til barnehage vil ta over 1 time hver dag for jenta vår, og 2 timer kjøring for meg som skal tur-retur 2 ganger om dagen. Dette er noe vi ser mørkt på, både på tidsbruk og økte drivstoffkostnader.

Demografien på Herefoss er preget av stor økning av eldre beboere, og om få år vil det skje et skifte der eldre selger boligene sine for å flytte inn i noe mindre. Om skole og barnehage ikke består vil det nok stå mange hus tomme på Herefoss. Og tilsluttet vil det lille tilbudet vi har i nærområdet forsvinne med, både butikk og idrettslag.

Hvorfor sette kroken på døra for Herefoss som det er i dag?

Vi forstår pengeproblemet kommunen står i. Dere er folkevalgte, da er det vel det rette å fremme folkets ønske.

Beste hilsen småbarnsmor på Gauslå

Emne: Skolestruktur -sak 25/1407

Fra: Lina Reinken

Høringsnotat 4h

Vi i Symra 4h er en organisasjon som holder til på Engesland og har ca 20 medlemmer fra 9 til 19 år. 4h er en medlemsstyrt organisasjon som vil si at medlemmene styrer selv. Da er det veldig viktig at det er tilgang på engasjerte og ansvarsfulle ungdommer. Hvis ungdomsskolen legges ned vil mange ikke få tid til 4h. Dette vil bli et stort problem for vår organisasjon, fordi de fleste som sitter i styret vårt går på ungdomsskolen. I 4h lærer vi om demokrati, medbestemmelse og ansvar. Dette fører til at vi skaper ungdommer som kan bidra aktivt i samfunnet i for eksempel politikk.

Emne: Skolestruktur - sak 25/1407

Vi prøver å koste kommunen minst mulig, men barna våre må vi få beholde!

Herefoss utvikling er en frivillig organisasjon som jobber aktivt med utvikling av bygda både sosialt og områdemessig. Vi jobber med å få tilflyttere og dette klarer vi utmerket ettersom hussalg går fort unna og nå som veien blir bedre i begge retninger kan det bli enda mer attraktivt å bo her. Vi har flere uteareal som vi vedlikeholder; vi har bygget flere strender, volleyballbane og lekeplass med tilhørende offentlige toaletter, brygge, gapahuk, flere parker og rasteplasser som vi vedlikeholder året rundt. Vi har også sosiale sammenkomster, julegran tenning, lykte turer, sankthans feiring med mer. Vi samarbeider med andre organisasjoner på Herefoss der det trengs, som søppel plukking, dugnader med mer alt etter hva Herefossbygda trenger. Alt dette gjør vi for at Herefoss skal være en fantastisk sted å bo (og besøke).

Herefoss er et trygt og inkluderende sted å bo og bygdefolket er ekstremt samhold når situasjoner oppstår, som nå. Hele bygda er samlet og følelser er vekket til frustrasjon, usikkerhet om fremtid og til dels utmattelse om nok en runde hvor skolen og barnehagen er truet. Det vil si barnas fremtid, barnas psykiske helse, barnas trivsel står på spill, noe som er reelt hvis barna må ut av bygda. Da vil barnas tilbud og samhold på fritid bli svekket eller borte. Hvis AKT får bestemme vil også mye av deres tid hjemme forsvinne, vi vet at deres estimat på 70 minutter totalt, er meget optimistisk ettersom ungdommen allerede erfarer lengre reisetid. Ungdommene våre er bedre rusta enn en 7åring til å takle den reise tiden. Barna skal tidsnok få kjenne på lang reisevei som påvirkes av vær og vind, la de aller minste slippe dette.

Herefoss har nok alltid vært en hvilepute for kommunen grunnet fanatisk dugnadsånd, dette har vi ikke bevist gjort for at kommunen skal spare penger, men vi ser at vi ikke har kostet kommunen mye. Kommunen har i andre sammenhenger oppfordret alle til å se på hvordan vi kan spare penger og vi har bidratt. Kommunen ønsker også at de eldre skal være hjemme lenger, men hvis barna vår mister tilknyttingen til bygda og foreldre må bruke lang tid på å kjøre til skole, barnehage og aktiviteter på Birkeland eller utenfor kommunen, hvem skal da ta vare på bygdas eldre?

Herefoss utvikling har ikke tro på at besparelsen ved å legge ned oppvekstsenteret ikke har annet en harde konsekvenser som rammer lokalsamfunnet vårt og vi klarer ikke å se det samfunnsmessige regnestykket oppi dette. Hvis skolen legges ned vil dette også påvirke boligprisene på Herefoss som igjen påvirker skattegrunnlaget for eiendomsskatten.

Kommunen skal ifølge høringsnotatet spare 44 millioner og forslaget er at 14 millioner av disse skal tas fra Herefoss og ytterlige 7 millioner fra Engesland. Det er 47%... Utgjør Herefoss og Engesland skolekrets 47% av kommunens 15 000 innbyggere? Skal det virkelig stemme at vi skal dra nesten halvparten av innsparingen?

Hilsen Herefoss Utvikling v/ styret

Nei til skolenedleggelser!

Siden kommunesammenslåingen i 1967 har Birkenes kommune vært i stand til å opprettholde skoler i alle tre kommunedelene. Det har vi greid også i tider som har vært økonomisk utfordrende. Nå kan det være slutt. Kommuneadministrasjonen har sendt ut et høringsnotat som kan føre til nedleggelse av Herefoss barnehage og skole og nedleggelse av ungdomstrinnet på Engesland.

Ja til tre sentra

Etter min mening er høringsforslaget en ren fallitterklæring. Det man greide i tidligere tider, greier man ikke lenger. En av forutsetningene med kommunesammenslåingen var tre levende sentra i kommunen. Det sier fortsatt kommuneplanens samfunnsdel. Levende sentra innebærer barnehage, skole, butikk, bolyst og næringsvirksomhet. Så langt har vi greid å opprettholde dette på både Herefoss og Engesland. Nå kan et politisk vedtak i kommunen ødelegge dette, med alvorlige konsekvenser for de to kommunedelene, ja for hele kommunen.

Etter min mening bør Birkenes kommune drives slik at vi fortsatt kan ha tre levende sentra. Det vil selvfølgelig koste oss noe. Det har det alltid gjort. Det bør vi ta oss råd til. Vi skal ikke dekke inn kommunalt underskudd ved å nedbygge kommunedeler som er en del av vårt grunnlag som kommune, og en del av vår historie og identitet. De tre kommunedelene definerer oss som kommune. Det er ikke tilfeldig av kommuneplanen snakker om tre levende sentra. Det er vår felles plan for nåtiden og framtiden. Hvis vi ikke har tro på den, hva har vi tro på da? Da kan mye komme til å gå tapt. Hva blir det neste som må legges ned?

Nei til at barn og unge straffes

Det er helt urimelig at det er barn og unge som skal betale prisen for at kommunens økonomi er svak. De har ikke bidratt til det. Jeg stiller spørsmål ved om kommuneadministrasjonen forstår barns behov for stabilitet og forutsigbarhet. Det er urovekkende når barn gjøres til navnløse objekter som måles, telles og flyttes etter økonomisk forgodtbefinnende. Barn straffes og skades emosjonelt, sosialt og intellektuelt når de rykkes opp med roten og omplantes i et nytt og fremmed miljø, som lett kan gi dårligere vekstvilkår.

Nærskoleprinsippet er lov i Norge. Barn har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest

der de bor. Skolenedleggelse gir lengre reiseveier. Det er belastende. Stillesitting på buss er ikke helsefremmende. Lange reiseveier gir heller ikke et gunstig utgangspunkt for arbeid med skolefag, fritidsaktiviteter og samvær med familie og venner. Kontakten med nærmiljøet blir svekket. Barnes beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Det sier Barnekonvensjonen. Jeg skulle ønske at kommuneadministrasjonen forstod dette, og likeledes at kvalitet skapes ved pedagogisk utviklingsarbeid, og ikke ved strukturendringer.

Tiltak for bedre kommuneøkonomi

Først og fremst må vi huske på at det er forskjell på å barbere seg og skjære av seg nesa. Det innebærer at vi ikke skal undergrave kommuneplanens målsetting om tre levedyktige sentra. Hvert kommunesenter må fortsatt ha barnehage og skole. Kuttene må komme andre steder. Inntekter kan også økes. Jeg kan se for meg økt eiendomsskatt, reforhandling av betingelser når det gjelder kommunale lån, kun lovpålagte tjenester fra kommunen, færre ansatte i kommuneadministrasjonen, kraftutbygging som gir inntekter (vann, vind, sol, kjernekraft), salg av eiendom, mer interkommunalt samarbeid, endring av skolekretsgrenser, økt turisme og næringsutvikling mv.

Kommer tid, kommer råd

Nå trenger vi ro og tro på framtiden. Vi trenger å stå sammen som felleskap. Vi trenger innovative og framtidsrettede løsninger. Slike løsninger er sjeldent et resultat av raske beslutninger. Nå må vi ta oss tid til å finne veien framover. Framtiden bygger ikke seg selv. Den er et resultat av fortiden. Og bare ved å kjenne fortiden og dens verdier, kan vi forstå nåtiden, og forme framtiden.

Sven Erik Forfang, fhv. rektor, skolesjef og rådmann

Høring ang. skolestruktur - sak 25/1407

Som ansatte på Engesland oppvekstsenter, ønsker vi å stille spørsmål, og komme med en uttalelse til høringsnotatet. Aller først ønsker vi å stille noen spørsmål:

- Det fremkommer i høringsnotatet hva som er kostnad pr. elev på Birkeland og Herefoss skole, men hva er egentlig «kostnad pr. elev» på alle skolene i Birkenes?
- Den potensielle innsparingen på 7,2 millioner, nøyaktig hva ligger i det? Vi ønsker å se hele regnestykket. Er blant annet flytting av barnehage og renovering av skolens bygg tatt med i regnestykket?

- Hva skjer med personalet som ikke lengre har jobb på Engesland, dersom ungdomsskolen på Engesland legges ned? Er det snakk om oppsigelser som et sparetiltak?

Fagmiljø og skolemiljø:

- Som 1-10 skole finnes det bedre muligheter for spesialisering og bredere fagtilbud. Vi opplever at fagmiljøet pr. dags dato er veldig godt, men det vil bli mye mer sårbart dersom vi mister ungdomsskolelærerne. Ved Engesland skole ligger årets snitt på standpunkt godt over landsgjennomsnittet (fra i fjor). Det tyder på at dagens ordning virker bra. Slik det er nå, kan faglærere fra barneskolen og ungdomsskolen samarbeide og drive faglig utvikling. Et godt profesjonsfellesskap gir bedre læringsutbytte for alle elevene.
- Mange ansatte på skolen har timer både på barneskolen og ungdomsskolen. Dette er en ressurs, siden vi kan ha særlig gode overganger fra barne- til ungdomsskole, og lærerne har god innsikt i hva som læres på barneskolen og ungdomsskolen.
- Ved å legge ned ungdomsskolen blir det mindre attraktivt å søke jobb på Engesland fordi fagmiljøet og arbeidsmiljøet blir mindre. Det kan bli vanskeligere å få søkere med riktig utdanning, fordi lærere har utdanning i færre fag enn tidligere. Fagsammensetningen hos lærerne vil bli smalere med færre lærere, noe som ikke er positivt for elevene.
- Tabellene som viser elevtall kan være vanskelig for andre å tolke, siden folk ikke nødvendigvis er kjent med hvordan en fådelt skole er organisert. Her er det flere trinn som går sammen i ulike fag, og kontaktlærere har ansvar for flere klassetrinn. Det at vi har flere trinn sammen er ofte en ressurs, både for sosial og faglig utvikling.

Gjesteelever:

- Er det gjennomført noen undersøkelse på hvor mange elever som hadde søkt seg over til skoler i andre kommuner, dersom ungdomsskolen på Engesland legges ned? De blir jo da en utgift som ikke er regnet med.

Reisevei:

- I rundskriv om skyss fra UDIR blir det skrevet at «Kommunen kan gi retningslinjer for hva som vil være akseptabel reisetid», og hva mener Birkenes kommune er akseptabel reisetid?
- Det er ekstremt dårlig veistandard, som kan by på store utfordringer, særlig på vinterstid.
- Ved å beholde en nærscole slipper barna lang reise, noe som øker tryggheten, reduserer transportkostnader og frigjør tid til lek, læring og fritidsaktiviteter.
- Når vil barna som bor lengst unna måtte gå på bussen på morgenen, og når vil de være hjemme om ettermiddagen? Vi ønsker at politikerne skal tenke over om de selv ville sendt egne barn/barnebarn på en så lang busstur?

Barnehagebygget:

- Å selge barnehagebygget vil trolig ikke bli en innsparing, fordi det er ikke en selvfølge å få solgt. Og dersom barnehagen skal flyttes til skolen, må skolebygget og uteområdet gjennom store endringer for å kunne passe til å være en barnehage. Hva vil kostnaden bli for å bygge om ungdomsskolen til barnehage?

Langsiktige konsekvenser:

- Innsparingsperioden er på 4 år, og det er ganske risikabelt å skulle legge ned distriktsskoler, som kan ha store og langsiktige konsekvenser for distrikts- Norge. (Kortsiktig mål – langsiktige konsekvenser). Det vil kunne påvirke generasjoner fremover.
- Dersom Engesland ungdomsskole legges ned, har bare Birkenes en ungdomsskole, og hvis det da er noen som ikke trives på Valstrand, så må kommunen betale for å ha eleven i en annen kommune.
- Tre levende sentra, blir det et levende sentrum på Engesland uten en skole?
- Det vil også gjøre det mindre attraktivt å flytte til distriktene når skolen stadig er truet av nedleggelse. I alle boligannonser reklameres det med hvor langt det er til nærmeste barnehage og skole, så det er noe som har stor betydning for hvor man velger å bosette seg.
- En nedleggelse av ungdomsskolen vil trolig også gjøre barneskolen vår mer utsatt og sårbar for nedleggelse, fordi barnefamilier ikke velger å bosette seg på Engesland.

Kommentar til svaret som Anders Topland fikk fra administrasjonen:

Vi stiller oss undrende til argumentene, mtp. elevenes miljø, og trygghet for de minste ved nedleggelse av ungdomsskolen. Vi kan ikke se at det vil være positivt for elevenes relasjoner og trygghet på Engesland skole, siden vi i utgangspunktet har små forhold.

I svaret tenker administrasjonen at elevene får et mer homogent miljø mtp. alder, og at det er positivt. Det vi ser i dag, er at elevene på u-skolen er mer modne enn mellomtrinn, og derfor samspiller bedre med småskoleelevene. Både ungdomsskoleelever og småskoleelever vokser på samspillet, og vi ser at det er en viktig del av det gode miljøet vårt. De som er kjent med skolen vår, vet at det på tvers av alle trinn, spilles både kanonball, slåball og fotball. Det gis også rom for at de bare er med elever på sitt trinn.

Dette mener vi treffer godt i forhold til læreplanens overordnede del, som trekker frem at skolen skal hjelpe elevene med å utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap. Ved å legge ned ungdomsskolen, mener vi dette vil forringes.

Vi håper at våre innspill blir tatt med i den videre vurderingen av skolestrukturen i Birkenes kommune. Vi ber om at det gjennomføres grundige konsekvensutredninger før eventuelle vedtak fattes, og håper at beslutningstakerne vil lytte til oss, som står nærme elevene og lokalsamfunnet.

Ansatte ved Engesland skole

Skolestruktur - sak 25/1407

Høringsinnspill fra IL Gry – Vegusdal, knyttet til Skolestruktur -Birkenes kommune 2025

Innledningsvis:

Vi vil takke for muligheten til å avgi høringssvar knyttet til skolestrukturen i Birkenes, nærmere bestemt for vår del avgrenset til Vegusdal/Engesland, men der enkelte av våre innspill også vil være like aktuelle for andre deler av skolestrukturen, spesielt for Herefoss skole og barnehage.

I høringen som er sendt ut skrives det at høringene vil bli vurdert ut fra *«Hva er mulig, lovlig og forsvarlig sett opp mot politisk vedtatt mål om å få til en bærekraftig økonomi i framtiden for Birkenes kommune?»*

Vår kommentar til dette helt innledningsvis bærer preg av å fremstå som en helgardering om å ikke kunne hensynta høringsinnspill som vil komme inn. Men vi håper likevel vårt høringssvar blir lyttet til og tatt på høyeste alvor inn i deres videre vurderinger.

Fakta:

IL gry har 157 medlemmer

IL Gry aktiviserer barn, unge og voksne gjennom flere aktiviteter, og fremmer og forbedrer dermed kommunes folkehelse. Vi tar ansvar for aktivitetstilbud i en del av kommunen hvor kommunen ikke tilbyr noen form for aktivitetstilbud for noen aldere i vår kommunekrets Vegusdal.

Våre aktiviteter er:

Allidrett for barn i barnehagen, barnetrening for barn fra 1-4 klasse, tirsdagstreningen for barn fra 5-10 klasse, Volleyball trening for ungdomstrinnet og ungdom i videregående skole, Volleyball for voksne, trening for 8 klasse og oppover, skikarusell, terreng karusell, Åpen hall for ungdom og unge voksne i samarbeid med flere lokale lag og foreninger (i mangel på kommunalt driftet ungdomsklubb), kursing av trenere gjennom Norges idrettsforbund, kjører opp skiløyper ved hjelp av frivillige hele vinteren både i lysløypa og opp på Bellandsheia, vedlikeholder idrettsanlegget på Engesland gjennom dugnad, sponser

individuelle idrettsutøvere i friidrett, sykkel el og legger til rette for tilbudet «Sommermorro» i samarbeid med frivillige som kompensasjon for manglende SFO tilbud fra kommunen ved skolestart.

Våre konkrete høringsinnspill:

- Endring av skolestrukturen på Engesland vil bety en betydelig svekkelse av overnevnte aktivitetstilbud i regi av IL Gry. Konsekvensene av dette ser ikke ut til å være hensyntatt i høringsnotatet som er utsendt. Noe som er kritikkverdig med tanke på de samfunnsmessige omkostningene for vårt lag og andre foreninger som vil bli skadelidende ved en evt nedleggelse av ungdomstrinnet og en mulig flytting og i verste fall privatisering av barnehagen på Engesland
- IL Gry vil risikere å få færre medlemmer ettersom ungdommene gradvis gjennom noen år vil miste tilhørighet til aktivitetstilbud i lokalmiljøet fordi deres klassekamerater tilhører andre aktivitetstilbud mer sentralt i kommunen, eller omliggende kommuner.
- En svekkelse av Engesland skole ved flytting av ungdomstrinnet vil også redusere idrettslaget tilgang på frivillige ressurser til å drive dugnad for å opprettholde aktivitetstilbud, ettersom deres tid vil bli avspist med kjøring og oppfølging av barn på andre aktiviteter i kommunene og omliggende kommuner. Mange av våre frivillige har barn både i barnehage/ barnetrinn og ungdomsskole, og en nedleggelse av skolen vil kreve mer av foreldre og besteforeldre i pass av barn eller tid brukt på reisevei til møter på Birkeland. Noe som igjen vil kunne medføre nedleggelse av aktivitetstilbud.
- I et folkehelse perspektiv er det direkte uklokt å svekke et lokalt idrettslag som er så godt drevet som IL Gry, ved å redusere lokalt skoletilbud som igjen indirekte vil påvirke våre aktivitetstilbud for våre ungdommer.
- IL Gry er bekymret for nedgang i aktive medlemmer blant ungsomskole elever og andre elver som ikke orker å delta på fritidsaktiviteter, grunnet mye lengre skoledager og skoleveier, som vil tære på deres opprinnelige fritid slik vi kjenner den i dag.
- I Vegusdal opplever vi en enorm inkludering blant og mellom de minste barna og ungdommene gjennom våre aktiviteter og i lokalsamfunnet. Dette frykter vi vil svekkes dersom ungdomstrinnet blir flyttet til Birkeland. Hvem skal da de yngste se opp til som gode forbilder?
- Vi arbeider for rusfrie aktiviteter og vil hevde at vi sammen med andre lag og foreninger i bygda mestrer å aktivisere og engasjere våre ungdommer på en slik måte at de har gode alternative aktiviteter, som bidrar til å holde dem unna rus og annen

uønsket atferd gjennom ungdomstiden. Det er et lite lokalsamfunn hvor det er lett å ha oversikt, noe som gjør at vi som idrettslag kan være tidlig inne og fange opp dersom noen faller utenfor. #Tidlig innsats! Dersom ungdommene i bygda vår skal gå på Birkeland skole eller andre skoler i nabokommuner, er sannsynligheten for at man mister den samme oversikten og tryggheten for våre ungdommer. Noe som kan bety et mer urolig lokalmiljø enn hva vi i dag kjenner.

- IL Gry er med på å forebygge barnefattigdom, gjennom å inkludere alle som ønsker det, og legge til rette for at alle skal bli inkludert i våre aktiviteter gjennom alle våre frivillige og gunstige ordninger. Dette er vi bekymret for kan bli svekket dersom ungdomstrinnet blir lagt ned, ettersom ungdommene i seg selv er en utrolig viktig ressurs for oss, i tillegg til deres foreldre.
- Ved nedleggelse av ungdomstrinnet mister vi flere av våre aktive frivillige som driver aktivitetstilbud i dag, og IL Gry er dermed bekymret for at dette vil bidra til å svekke vårt helhetlige fritidstilbud for barn og unge i vårt lokalmiljø.
- En nedleggelse av ungdomstrinnet vil over tid svekke interessen for tilflytning til bygda, samtidig øke faren for fraflytning. I tillegg risikere at unge voksne i dag ikke ser seg tjent med å flytte tilbake etter endt utdannelse, til en bygd uten ungdomstrinn i fremtiden, og dermed også et svekket idrettstilbud ut fra det vi ser, ved at vi får knappere tilgang til frivillige ressurser.

Vi håper kommunens administrasjon v/ kommunedirektør oppriktig lytter til IL Gry's høringsinnspill og tar hensyn til vår bekymring knyttet til nedleggelse av Engesland skole i forberedelsene, utarbeidelsen og innstillingen som skal legges frem for beslutning til kommunestyret og de respektive folkevalgte i kommunen vår.

I tillegg til dette ønsker vi også å tilføye følgende tilleggspunkt:

- IL Gry etterlyser et eget kapittel i høringsnotatet knyttet til de samfunnsmessige og økonomiske konsekvensene i et samfunnsperspektiv ved en evt nedleggelse av Herefoss skole og ungdomstrinnet ved Engesland oppvekstsenter/skole. Et slikt kapittel ville vært av betydning for høringsinstansene og de folkevalgte i kommunen vår.

Dette synes å være helt utelatt fra høringsnotatet og vi vil påpeke at et slikt kapittel burde vært tilføyd for å gi et mer helhetlig bilde av de totale økonomiske konsekvensene av å legge ned skole/ skoletrinn i Birkenes kommune, enn bare elevtall og kostnad per elev.

Med vennlig, men alvorlig, hilsen

Styreleder, Jarle Vegusdal Stølen
Med tilslutning fra styret i IL Gry

Emne: "Skolestruktur-sak 25/1407

Fra: Maria Kverneland Andersen

Vi lærere ved Herefoss skole ønsker å argumentere for opprettholdelse av Herefoss oppvekstsenter.

Sara Einbu Teigen, ved Universitetet i Innlandet, har skrevet Bacheloroppgaven "Tilpasset opplæring i et aldersblanda fellesskap"

Vi kjenner oss igjen i mange av de argumentene hun kommer med i oppgaven sin. Her er noe av essensen i argumentasjonen hennes:

Elevene i fådelte skoler:

- får mer individuell oppmerksomhet fra læreren (siden de er færre elever)
- opplever et tryggere miljø (særlig føles tryggere og oversiktligere for yngre elever)
- kan utvikle sterke sosiale bånd med både lærere og elever

Fådelte skoler gir muligheter for tilpasset opplæring og samarbeid på tvers av alderstrinn. Eldre elever kan fungere som mentorer for yngre elever, og det kan være positivt begge veier (bl.a rollemodeller for yngre elever, selvtillit og dybdelæring selv)

Hos oss på Herefoss er de store elevene faddere for de yngre. Fadderene leser for fadderelvene. De er hjelpere i friminuttene for fadderbarna sine. I ulike sammenhenger og prosjekter jobber elevene på tvers av alder. Skolebarna har av og til felles opplegg med barnehagen, der barna har stor glede av hverandre på tvers av alder.

Teigen skriver til slutt i oppgaven sin "Jeg må innrømme at før jeg startet med innsamlingen av empiri, trodde jeg det ville komme frem mer negativt enn det det gjorde. Denne studien har vist at aldersblanding kan være en fordel for elevene, dersom lærerne er opptatt av å ivareta tilpasset opplæring"

Fordeler for oss lærere, som kommer elevene til gode:

- bedre kjennskap til elevene
- fleksibilitet i undervisningen (færre elever-ofte lettere å tilpasse til ulike behov og nivåer)
- større handlingsrom (organiseringsplan-tilpassa elevbehov)

Et anna perspektiv i forhold til å bevare Herefoss oppvekstsenter er noen av nærmiljøskole fordelene:

- utnytte lokale ressurser
- bevaring av lokal identitet
- bedre hjem-skole samarbeid (noe vi er opplever er godt hos oss)

Forskning viser at dette kan bidra til å skape et rikere og mer meningsfylt læringsmiljø for elevene.

Vi er en stabil lærerstab på Herefoss skole som ønsker å jobbe her. Vi opplever at miljøet på skolen er godt både mellom små og store, og at det er et godt grunnlag for læring.

Vi håper at Herefoss oppvekstsenter vil bestå både for barna og bygda sin del.

Thomas Aarud, Erlend Steine og Maria Kverneland Andersen

Innspill til høringsnotat angående skolestruktur – Sak 25/1407, Birkenes kommune fra Vegusdal Familielag

Innledning

Birkenes kommune står overfor viktige beslutninger om fremtidig skolestruktur gjennom sak 25/1407. Dette er en sak som angår hele lokalsamfunnet, både barn, foresatte, ansatte og øvrige innbyggere, og som kan få konsekvenser for alt fra læringsmiljø til stedsutvikling og kommunens attraktivitet.

Vegusdal Familielag er ett lag i Vegusdal som arbeider for bygda og da spesielt for barn og unge. Vi har i mange år jobbet med skolefruktordning på Engesland skole. Dette er ett tiltak som gjør at elevene får gratis frukt på skolen. Dette har vist seg å være viktig for ett godt læringsmiljø. Dette prosjektet ønsker vi å fortsette med videre. Når det gjelder eventuelle endringer i skolestrukturen, så vil vi fokusere på hva vi mener er det beste for barna, og konsekvensene av endringer av nåværende skolestruktur.

Elevtall

En skolestruktur basert alene på dagens og fremtidens elevtall vil kunne gi problemer i forhold til fleksibiliteten i strukturen. Den må kunne tilpasses etter svingninger i elevtall og sikre at ingen elever får uforholdsmessig lang reisevei eller mister tilhørighet til sitt nærmiljø.

Kvalitet i undervisning og læringsmiljø

Kvaliteten på undervisningen er viktig i forhold til skolestrukturen. Dette mener vi er godt

ivaretatt på Engesland Skole. Der har de dyktige lærere med god utdanning, og som vi forstår det ett godt læringsmiljø- Tester som blir gjort på skolene viser også at skolen kommer over snittet i landet generelt. Samtidig er det viktig å ivareta nærheten mellom skole og hjem, samt trygghet og tilhørighet i mindre skolemiljøer.

Nærskoleprinsippet og reiseavstand

Birkenes er preget av avstander og spredt bosetting. Det er vesentlig at man vurderer konsekvensene for reiseavstand til skolen.

- Reisetid: Ingen elever bør få urimelig lang reisevei til skolen. I det tilfellet at ungdomsskolen flyttes fra Engesland til Birkeland blir det akkurat det, urimelig lang reisevei for elevene. Det er reisevei på ca 35 minutter på sommerstid fra Engesland, og mange elever har enda lengre reisevei. I tillegg så må bussene innom flere steder på veien og hente elever. Så reisetiden blir nok doblet. Og da snakker vi om sommerføre. På vinterstid blir det jo enda lengre reisetid. Vi mener på det sterkeste at dette ikke er bra for ungdomsskoleelevene. Vi har også fått høre på informasjonsmøtet at barneskoleelever skal reise med samme busser, fra tidlig morgen og vente på skolen, og også på ettermiddagen, og da grenser dette nesten til vanvidd.
- Lokalmiljø og tilhørighet: Skolen fungerer som ett samlingspunkt i nærmiljøet og bidrar til lokal identitet og fellesskap. Dette er meget viktig i alderen på ungdomsskolen. Dette hensynet må veie tungt i vurderingene. Vi har og sterk bekymring for hva dette evt vil gjøre med fritidsaktiviteter. Vi har ett godt og rikt foreningsliv i Vegusdal, og ungdommene benytter seg flittig av dette. Hvordan blir det med så lange dager med skole og reisevei, en kan jo tenke seg at det påvirker energien til å gjøre andre ting.

Avslutning

Skolestrukturen berører flere viktige samfunnsverdier: utdanning, tilhørighet, trygghet og ikke minst det faktum at vi har 3 sentra i kommunen vår. Det er viktig at Birkenes kommune legger til rette for at en kan bo i alle disse. Ungdomsskolen på Engesland er viktig å beholde som den er i dag. Dette er viktig for de som går der, ikke minst, men og for foreldre, ansatte og folk i bygda. Vi i Vegusdal Familielag, ber om at det blir tatt hensyn til barna og de unge som ønsker seg mest av alt.. å fortsatt gå på Engesland Ungdomsskole.

På vegne av Vegusdal Familielag
Mette Vegusdal

Samfunnsmessige og praktiske følger for lokalidretten

Innledning

Herefoss Skole har i generasjoner vært et sentralt omdreiningspunkt for nærmiljøet på Herefoss, ikke bare som en arena for undervisning, men som et sosialt og kulturelt knutepunkt. Lokale initiativer, særlig gjennom Herefoss idrettslag, har bidratt sterkt til å løfte både fasilitetene og fellesskapsfølelsen rundt skolen. Med forslag om nedleggelse av Herefoss oppvekstsenter reises det betydelige bekymringer, særlig for hvilken effekt dette vil ha på idrettslaget, dets tilbud og det sosiale livet på Herefoss.

Herefoss idrettslags engasjement og investeringer

Herefoss idrettslag har gjennom årene lagt ned betydelig innsats – både i form av egne midler og gjennom hundretalls dugnadstimer – for å opparbeide og vedlikeholde idrettsplassen og ballingen ved skolen. Disse har ikke bare tjent skolens elever, men er også viktige for resten av bygdas barn og voksne. Dugnadene rundt skolen er ofte ledet av idrettslaget, og idrettsglede og fysisk aktivitet har blitt muliggjort gjennom deres innsats.

I tillegg har idrettslaget stått for oppkjøring av akebakken ved siden av skolen, til glede for både skole og barnehage. Utstyret i gymsalen, som er en sentral arena for idrettsaktiviteter året rundt og til skolens gymtimer, er hovedsakelig kjøpt og finansiert av idrettslaget. Dette understreker den nære koblingen mellom idrettslagets tilbud og skolens daglige drift.

For å illustrere omfanget av engasjementet kan nevnes at idrettslaget i år kom i mål med å male hele skolen – en enorm dugnadsinnsats, der kommunen holdt malingen. I samme periode har vi bygd ny mur og opparbeidet skråningen og uteområdet i skolegården på eget initiativ og egen kostnad, dugnadstimer for malingen og uteområdet kom rundt 800 arbeidstimer. Disse ressursene har gått direkte til å forbedre det fysiske miljøet rundt skolen til glede for hele lokalsamfunnet.

Økonomisk perspektiv – skjulte besparelser og reelle utgifter

Administrasjonen har argumentert med at utgiftene per elev er høyere på Herefoss enn på Birkeland, noe som brukes som et argument for nedleggelse. Men denne sammenligningen tar ikke nødvendigvis hensyn til den enorme innsatsen og investeringene som idrettslaget og lokalsamfunnet legger ned i drift, vedlikehold og utvikling av uteområdene.

Hvis man inkluderte idrettslagets innsats – både i form av arbeidet gjort og penger spart for kommunen – ville regnestykket sett helt annerledes ut. Kommunen har allerede spart store summer på at idrettslaget har tatt ansvar for vedlikehold, oppgradering og drift av mange av skolens fasiliteter. En reell kostnad per elev må omfatte alle disse faktorene for å være rettfærdig og helhetlig.

Konsekvenser for idrettslaget ved skole-nedleggelse

En umiddelbar følge av skolenedleggelsen vil sannsynligvis være at flere barn fra Herefoss vil søke mot fritidsaktiviteter på Birkeland, ettersom skolehverdagen flyttes dit. Dette innebærer at færre benytter seg av Herefoss idrettslags tilbud, noe som kan føre til at idrettslaget mister både deltagere og viktig sosial kapital. For de som ikke har mulighet til å reise til Birkeland, vil tilbudet bli sterkt redusert. Dette kan igjen gjøre det svært utfordrende å opprettholde et forsvarlig og attraktivt aktivitetstilbud lokalt. Mangel på et variert og lavterskel fritidstilbud lokalt kan føre til at noen faller utenfor sosialt, mindre fysisk aktivitet og svakere fellesskapsfølelse.

Her på Herefoss har man vært opptatt av lavterskeltilbud, idrettslaget har sørget for at det finnes et sted for alle, uansett utgangspunkt. Nedleggelsen av oppvekstsenteret vil true denne lokale tankegangen, og barn og unge vil miste en viktig sosial møteplass på fritiden. Dette skaper ikke bare utfordringer for idrettslaget, men også for hele lokalsamfunnet, der skolen og idretten har gått hånd i hånd.

Tapet av dugnadsånd og lokal drivkraft

Dugnadsarbeidet knyttet til skolen har vært et samlingspunkt for hele bygda. Det har skapt fellesskap, eierskap og identitet. Hvis skolen forsvinner, reduseres motivasjonen og behovet for slike dugnader, og idrettslaget mister sin naturlige rolle som organisator av felles innsats. Tapet av denne dugnadsånden kan føre til mindre engasjement og svakere lokalt samhold over tid.

Usikker fremtid for bygninger og fasiliteter

Dersom idrettslaget skulle få spørsmål fra kommunen om å overta skolebygningen, melder det seg store utfordringer: Idrettslaget har verken midler eller kapasitet til å gjøre dette. Gymsalen er allerede ett sameie, og andre deler av skolen ikke passer våre formål. Vedlikehold, utbedringer og drift av en stor skolebygning krever mye mer enn det idrettslaget kan stille med, både økonomisk og ressursmessig. Risikoen er stor for at bygningen over tid vil forfalle og at idrettslaget ikke klarer å opprettholde standarden.

Spørsmål om rettferdighet og verdsetting

Idrettslaget og nærmiljøet har over lang tid spart kommunen for betydelige utgifter gjennom frivillig innsats og egne investeringer. Mange opplever det som urimelig at dette skal belønnes med et tap av skolen, en sentral institusjon som hele bygda har vært med på å

bygge opp og vedlikeholde. Spørsmålet melder seg: Skal man, etter å ha gjort denne innsatsen og spart kommunen for penger, straffes med å miste sin lokale skole og barnehage?

Avslutning

Nedleggelsen av Herefoss oppvekstsenter vil få store konsekvenser for Herefoss idrettslag, og for hele lokalsamfunnet. Idrettslagets tilbud, områder og dugnadsånd står i fare for å brytes opp og forsvinne, og barna mister en sentral møteplass for aktivitet og fellesskap. Kommunen bør derfor ta med hele bildet i vurderingen, og se verdien av det lokale engasjementet og de reelle kostnadene og besparelsene knyttet til drift, vedlikehold og utvikling. Hvis bygda skal fortsette å være levende, må slike tilbud og institusjoner få leve videre og vokse – til beste for dagens og fremtidige generasjoner. Vi vet også at IL Gry har ett flott tilbud for ungdomsskoleelevene, der mange av disse vil få en lang skolevei ved nedleggelse av ungdomstrinnet, og sitte igjen med lite fritid etter skoletid og ikke ha muligheten for å kunne stille opp på disse aktivitetene på kveldstid. Ikke se på kortidig besparelser, ved å beholde skolene lokalt, legger man til rette for at barn og unge kan ha et aktivt fritidsliv – et verktøy som er helt sentralt for både fysisk og psykisk helse. Lokale møteplasser og organiserte aktiviteter gir ikke bare mestringsfølelse og tilhørighet; de skaper også fellesskap som motvirker utenforskap og ensomhet. Dette kan forebygge negative utviklingstrekk og bidra til at færre havner utenfor skole og arbeidsliv senere i livet og det koster penger.

Styret

Herefoss IL

Skolestruktur – sak 25/1407

Høringsinnspill til skolestruktur fra Birkenes Senterparti

Birkenes Senterparti vil med dette å fremheve noen viktige momenter til prosessen rundt skolekretser.

De utredede nedleggelsene av hhv ungdomsskole på Engesland og barneskole og barnehage på Herefoss vil etter vårt syn gi store negative ringvirkninger for de to bygdene, og på litt sikt også for Birkeland og Birkenes kommune som helhet.

Innspill knyttet til Herefoss:

En nedleggelse av skolen på Herefoss vil medføre lange dager med mye reising og venting for barn helt ned under 6 år. Det må anslås en samlet reise og ventetid på nær to timer hver dag i tillegg til reisetid mellom hjem og busstopp.

Med bortfall av skoletilbudet, er det også stor sannsynlighet for en svekkelse i aktivitetstilbudet på fritida i bygda. Dette vil i sin tur kunne ramme sterkest de barna hvor foreldrene ikke har muligheter til å bidra med skyss.

I dag har bygda et inkluderende aktivitetstilbud med flere tilbud i løpet av uka hvor så å si alle barn er med, noe som forhindrer utenforskap. Når arenaen for aktivitetstilbudet flyttes fra Herefoss til Birkeland, vil det også medføre økt handelslekkasje og svekkelse av nærbutikken.

Senterpartiet vil også påpeke at vi savnet i høringsnotatet hvordan regnestykket for nedleggelsen av skolen ville sett ut dersom det opprettes privatskole på Herefoss. Da vil ikke lenger de tallene for innsparing være reelle, ettersom kommunen vil pådra seg kostnader ved å ha en privat skole i kommunen.

En nedleggelse av barnehage på Herefoss vil også medføre praktiske problemstillinger for barnefamilier, spesielt der hvor foreldre ikke arbeider i «normal arbeidstid» i retning Birkeland. Dette kan i seg selv være nok til at en ikke har mulighet til å etablere seg med sin familie på Herefoss. Folketallet i Herefoss har naturlige svingninger, men viser ingen fallende tendens over tid.

Tvert imot har Herefoss hatt en ikke ubetydelig vekst i antall boliger og husstander de siste 25 årene. En nedleggelse av skole og barnehage vil gå imot den positive trenden Herefoss har hatt de siste 25 årene, gå imot kommuneplanens aktive tre sentra og kunne gi svært negative effekter for bygdesamfunnet.

Innspill knyttet til Vegusdal/Engesland:

Vi synes det er beklagelig at høringsnotatet ikke tar opp i seg eksempler på reell reisetid for ungdomsskolebarn som vil få en vesentlig lengre reisevei til Birkeland dersom ungdomstrinnet legges ned. Det henvises kun til at dette ikke kan sies med sikkerhet før rutenettet er fastsatt av AKT. Likevel vil kommunens lokalkunnskap kunne gi gode pekepinner på at enkelte elever vil få opptil hele 3 timers aktiv reisetid til og fra skolen hver eneste dag.

I tillegg ble det opplyst på folkemøtet på Engesland om at det enda er uklart om barna fra 1-7 trinn i tillegg må reise til og fra skolen på Engesland med samme buss som ungdomsskole elevene. Noe som vil bety en ikke ubetydelig mye tidligere avreise hjemmefra på morgenen, og for de eldste barna seinere hjemreise på ettermiddag.

Videre er det påpekt i høringsnotatet at det ikke finnes noe lovgrunnlag for hvor lang reisetid og reisevei elever i grunnskolen kan ha. Men med litt sunn fornuft kan man se til lånekassens retningslinjer for elever i videregående skoler knyttet til retten til borteboerstipend når avstand og reisetid til skole blir for lang. Og dette gjelder da elever som er betydelig eldre og kan takle reisevei bedre.

Dette er lånekassens kriterier: *«For elever i videregående skole som har lang reisevei til skolen, kan Lånekassen gi borteboerstipend eller reisestipend. Stipend gis dersom avstanden mellom hjem og skole er 40 kilometer eller mer, eller hvis reisetiden er tre timer eller mer tur-retur per dag.»*

For flere av elevene knyttet til Engesland ungdomsskole vil begge disse kriteriene bli overskredet. Og hadde de vært eldre ville de dermed hatt krav på å flytte hjemmefra, noe ingen barn i grunnskole kan forventes at hadde gjort i dagens samfunn.

Høringsnotatet har heller ikke tatt høyde for de samfunnsøkonomiske kostnadene ved nedleggelse av ungdomstrinnet på Engesland. Vi viser til argumentasjonen som beskrevet overfor knyttet til Herefoss, som også vil gjelde for Engesland. Fraflytning og manglende tilflytning spesielt, er en stor bekymring dersom man velger å legge ned ungdomstrinnet på Engesland. Dette vil også kunne medføre tap av skatteinntekter for kommunen.

Birkenes Senterparti er kjent med at innbyggerne i Vegusdal/ Engesland er motiverte for å igangsette en prosess for å få gjennomført en kommunegrensejustering dersom ungdomsskolen på Engesland blir lagt ned. Dette vil kunne få alvorlige konsekvenser for kommunens inntekter og økonomi. Dette initiativet vil da være gjenstand for politisk behandling med tilråding fra kommunedirektør. Birkenes Senterparti kan ikke se hvordan både politisk og administrativt nivå kan si nei til en grensejustering dersom de nylig har sagt ja til nedleggelse av skolen. Det ville vært svært umusikalsk, og skulle tvinge innbyggere som ønsker seg over i en annen kommune, å bli værende i kommunen for å sikre deres skatteinntekter videreført i Birkenes.

Vegusdal er en bygd som er svært rik på lag og foreninger, på lik linje som på Herefoss, og dertil et stort frivillig apparat som skaper ulike aktiviteter gjennom hele året. Dette er av betydelig verdig for kommunens økonomi. Frivilligheten er med på å forebygge utenforskap og sikrer tidlig innsats for barn og unge i Vegusdal. Kommune 3.0 henspiller nettopp på at fremtidens kommuner må belage enda mer av sin aktivitet på innsats fra frivillige. Da virker det mot sin hensikt å svekke et lokalmiljø ved nedleggelse av et ungdomstrinn, og dermed befolkningstallet på sikt, når man vet at dette samtidig vil kunne svekke frivilligheten i det lange løp

Høringsinnspillet viser til at det ikke er noen forskning som sier at en fådelt skole er bedre eller dårligere enn en større skole knyttet til skoleresultater. Dette er vi enige i. Det vi derimot ønsker å påpeke fra høringsnotatet er det ensidige fokuset på «worst case scenario» dersom en elev på en liten skole ikke finner sin likesinnede og faller utenfor sosialt. Dette burde vært

balansert opp mot de større skolene i Birkenes også. Vi vet og er godt kjent med at utenforskap også vil og kan skje på en større skole med flere hundre elever som i vår kommune. Mobbe problematikk og skolebytte knyttet til sosiale ønsker og behov er vi kjent med har gått begge veier mellom Engesland og Birkeland i vår kommune. Dette er bevisst eller ubevisst utelatt i høringsnotatet, derfor påpekes dette her. Ved en nedleggelse av Engesland ungdomstrinn vil det ikke lenger være en mulighet å tilhøre et mindre skolemiljø for elever i ungdomsskolen som sliter i det store skolemiljøet. Dette mener Birkenes Senterparti vil være en svekkelse av elevers rett på tilpasset opplæring og tilrettelegging for tilfredsstillende sosiale skoleomgivelser.

Senterpartiet vil til slutt bemerke at vi synes det er uheldig at besparelse over flere år er presentert som hovedtallet i høringsnotatet, ikke den årlige netto besparelsen slik det er vanlig å omtale i andre saker. Dette gir større sannsynlighet for feilaktig oppfattelse av hva som er reell besparelse og større insentiv for å mene at skolen bør legges ned fra øvrige interessegrupper i kommunen enn om de reelle tallene kom klarere frem. I sin tur skaper det større avstand og ikke samhold mellom bygdene i kommunen.

Senterpartiet mener at mange av de negative effektene av utredede nedleggelsene kommer for dårlig frem og mener at ulempene ved nedleggelsene langt overgår de mulige fordelene.

Mvh Birkenes Senterparti
